

Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas
Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes

PUBLISKAIS PĒRSKATS 2010

PAMATINFORMĀCIJA

FINANŠU RESURSI UN
DARBĪBAS REZULTĀTI

PERSONĀLS

KOMUNIKĀCIJA AR
SABIEDRĪBU

NĀKAMĀJĀ GADĀ
PLĀNOTIE PASĀKUMI

SATURS

PAMATINFORMĀCIJA

IESTĀDES JURIDISKAIS STATUSS UN DARBĪBAS JOMAS	2
DARBĪBAS VIRZIENI	4
PĀRSKATA GADA GALVENIE UZDEVUMI UN PRIORITĀTES	5

FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS	6
PĀRSKATA GADA GALVENĀS AKTIVITĀTES UN TO ĪSTENOŠANA	8
SASNIEGTIE REZULTĀTI	16
STARPTAUTISKIE PROJEKTI	23
INFORMĀCIJA PAR PAKALPOJUMIEM	26

PERSONĀLS

PERSONĀLS	31
-----------	----

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

PASĀKUMI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI	32
---	----

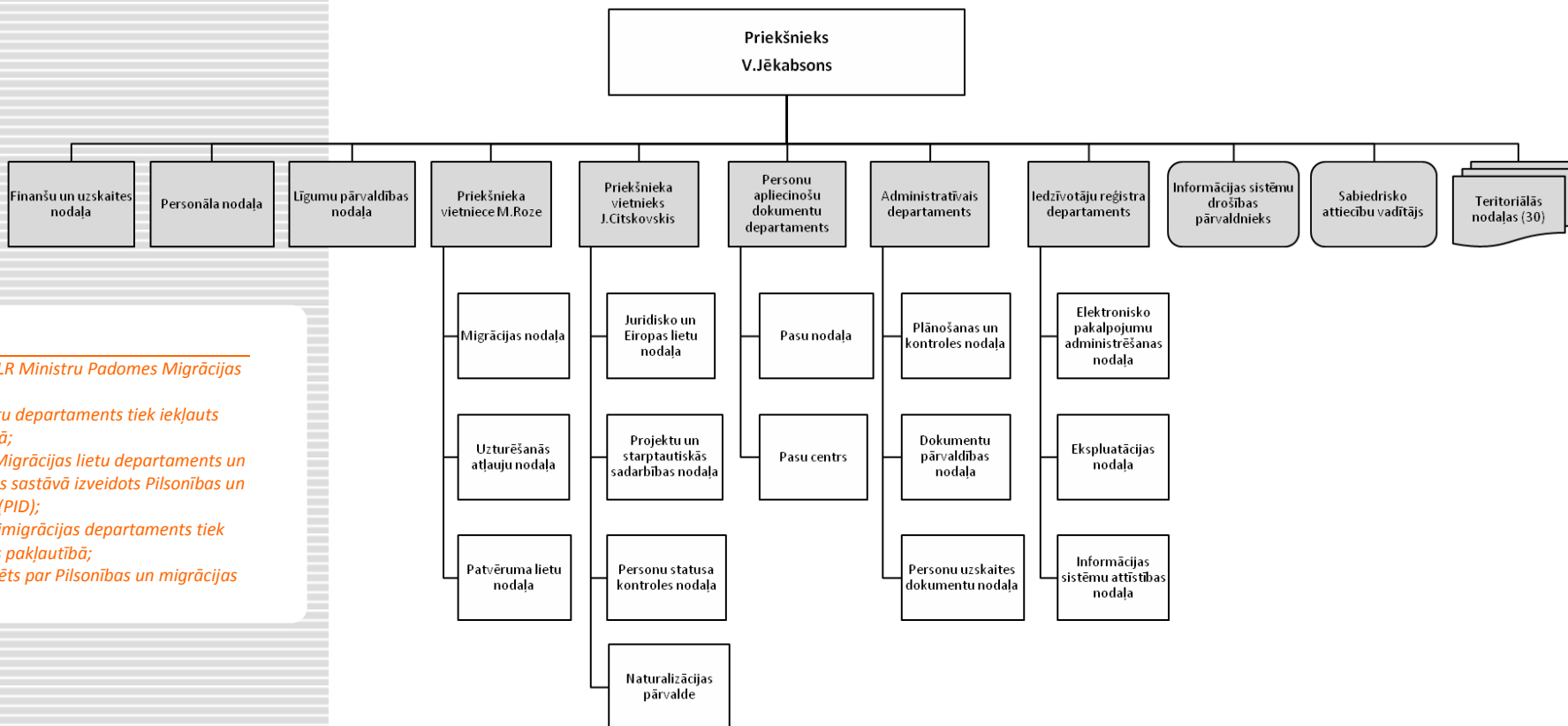
NĀKAMĀJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

NĀKAMĀ GADA GALVENIE UZDEVUMI	33
NĀKAMĀ GADA PLĀNOTIE PROJEKTI	34
NĀKAMĀ GADA PLĀNOTIE PĒTĪJUMI	34

IESTĀDES JURIDISKAIS STATUSS UN DARBĪBAS JOMAS

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (PMLP) ir iekšlietu ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno *valsts migrācijas un patvēruma politiku, nosaka personu tiesisko statusu valstī, veic iedzīvotāju uzskaiti, kā arī izsniedz personu apliecinājumus un ceļošanas dokumentus.*

Pārskata gada beigās PMLP struktūru veidoja deviņas patstāvīgas centrālās nodaļas, Naturalizācijas pārvalde kā atsevišķa PMLP struktūrvienība, trīs departamenti un astoņas to nodaļas, kā arī 30 teritoriālās nodaļas.

Uzziņai:

- 19.04.1991. tiek izveidots LR Ministru Padomes Migrācijas lietu departaments;
- 02.01.1992. Migrācijas lietu departaments tiek iekļauts Tieslietu ministrijas sastāvā;
- 14.01.1992. tiek likvidēts Migrācijas lietu departaments un tā vietā Tieslietu ministrijas sastāvā izveidots Pilsonības un imigrācijas departaments (PID);
- 03.08.1993. Pilsonības un imigrācijas departaments tiek nodots Iekšlietu ministrijas pakļautībā;
- 1997. gadā PID tiek pārdēvēts par Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi

ĪSTENOJOT VALSTS MIGRĀCIJAS UN PATVĒRUMA POLITIKU, PMLP VEIC ŠĀDUS UZDEVUMUS:

- izstrādā un pilnveido tiesību aktus migrācijas un patvēruma jomā;
- analizē migrācijas un patvēruma procesus Latvijā un citu valstu pieredzi migrācijas jautājumu risināšanā;
- kontrolē ārzemnieku ieeļošānu un uzturēšanos Latvijā;
- sadarbojas ar starptautiskām organizācijām un nevalstiskajām organizācijām, kā arī citu valstu migrācijas dienestiem;
- lemj par ielūgumu, vīzu, uzturēšanās atļauju un Eiropas Savienības dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņu reģistrācijas apliecinājumu izsniegšanu un anulēšanu, kā arī darba atļauju izsniegšanu ārzemniekiem;
- sniedz nacionālās un VISION konsultācijas citām Šengenas līguma dalībvalstīm atbilstoši Kopējai konsulārajai instrukcijai;

- savas kompetences ietvaros veic darbības Šengenas informācijas sistēmā;
- konsultē par ceļošanu uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs, kā arī līdz 2010.gada 1.jūlijam organizēja izceļotāju pabalstu piešķiršanu Krievijas militārajiem pensionāriem un viņu ģimenes locekļiem;
- lemj par izbraukšanas rīkojumu un lēmumu par piespiedu izraidīšanu izsniegšanu, atceļšanu vai to izpildes atlikšanu;
- atbilstoši kompetencei izskata jautājumus un pieņem lēmumus par iecelošanas lieguma noteikšanu, atceļšanu vai samazināšanu;
- savas kompetences ietvaros piedalās patvēruma meklētāju uzņemšanas procesā un nodrošina patvēruma meklētāju izmitināšanu;
- lemj par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu un izsniedz personu apliecinošus dokumentus, kā arī lemj par pabalsta piešķiršanu bēgļiem un personām, kurām piešķirts alternatīvais statuss;
- sadarbībā ar citām valsts institūcijām, pašvaldību institūcijām un nevalstiskajām organizācijām nodrošina bēgļu integrāciju;
- pieņem dokumentus repatriācijai, lemj par repatrianta statusa piešķiršanu, piešķir pabalstus repatriantiem, kā arī veic ar repatriantu integrāciju saistītos pasākumus.

NOSAKOT PERSONU TIESISKO STATUSU VALSTĪ, PMLP VEIC ŠĀDUS UZDEVUMUS:

- izstrādā un pilnveido tiesību aktus personu tiesiskā statusa jomā;
- izskata jautājumus un pieņem lēmumus par personu piederību Latvijas pilsoņu, Latvijas nepilsoņu vai bezvalstnieku kopumam, izņemot gadījumus, ja par piederību Latvijas pilsoņu kopumam lemj Saeima vai Ministru kabinets;
- izskata jautājumus un pieņem lēmumus par Latvijas nepilsoņa un bezvalstnieka statusa zaudēšanu;
- izskata pieprasījumus par personu tiesiskā statusa pārbaudi un sniedz atzīumus par atgriešanās atļauju izsniegšanu;
- izskata personu iesniegumus par uzņemšanu Latvijas pilsonībā naturalizācijas kārtībā un sagatavo iesniegšanai Ministru kabinetā tiesību aktu projektus par Latvijas pilsonības piešķiršanu naturalizācijas kārtībā vai pieņem lēmumu par naturalizācijas atteikumu;
- organizē Latvijas Republikas Satversmes pamatnoteikumu, valsts himnas teksta, Latvijas vēstures zināšanu pārbaudes materiālu un latviešu valodas prasmes pārbaudes materiālu izstrādi personām, kuras pretendē uz Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā, un nodrošina nepieciešamo mācību palīg līdzekļu un metodisko līdzekļu sagatavošanu;
- pārbauda to personu Latvijas Republikas Satversmes pamatnoteikumu, valsts himnas teksta un Latvijas vēstures zināšanas, kā arī latviešu valodas prasmi, kuras pretendē uz Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā;
- izskata personu iesniegumus par atteikšanos no Latvijas pilsonības, pieņem lēmumu par personas atzīšanu par Latvijas pilsonību zaudējušu vai par atteikumu atzīt personu par Latvijas pilsonību zaudējušu;
- izskata pārbaudes lietas par Latvijas pilsonības atņemšanu, pieņem lēmumu izbeigt pārbaudes lietu vai celt prasību tiesā par Latvijas pilsonības atņemšanu;
- izskata personu iesniegumus par Latvijas pilsonības atjaunošanu.

NODROŠINOT PERSONU APLIECINOŠU UN CEĻOŠANAS DOKUMENTU IZSNIEGŠANU, PMLP VEIC ŠĀDUS UZDEVUMUS:

- izstrādā un pilnveido tiesību aktus personu apliecinošu dokumentu jomā;
- izsniedz ceļošanas dokumentus Latvijas pilsoņiem, Latvijas nepilsoņiem, bēgļiem, personām, kurām piešķirts alternatīvais statuss, un bezvalstniekiem, kuri saņēmuši atļauju uzturēties Latvijā;
- sagatavo priekšlikumus jaunu personu apliecinošu dokumentu ieviešanai vai esošo nomaiņai, nodrošinot Latvijas personu apliecinošo un ceļošanas dokumentu atbilstību starptautiskajiem standartiem;
- uzskaita personu apliecinošos un ceļošanas dokumentus;
- pieņem nacionālās pretošanās kustības dalībnieku un politiski represēto personu iesniegumus un izsniedz pretošanās kustības dalībnieku un politiski represēto personu apliecības;

- aktualizē informāciju par personu apliecinātiem dokumentiem FADO (*False and Authentic Documents*) datu bāzē.

NODROŠINOT IEDZĪVOTĀJU UZSKAITI VALSTĪ, PMLP VEIC ŠĀDUS UZDEVUMUS:

- izstrādā un pilnveido tiesību aktus iedzīvotāju uzskaites jomā;
- reģistrē personas ledzīvotāju reģistrā un pārbauda reģistrējamo personu sniegtās ziņas, aktualizē un apstrādā ledzīvotāju reģistrā iekļautās ziņas;
- uztur un pilnveido personu uzskaites dokumentu arhīvu (iedzīvotāju reģistra pirmuzskaites lietu arhīvu un Personu lietu arhīvu);
- uztur un pilnveido PMLP pārziņā esošās informācijas sistēmas:
  - Vienotās migrācijas informācijas sistēmu (VMIS) un tās apakšsistēmas;
  - Pasu informācijas sistēmu (Pasis/BIPS);
  - Vienoto vīzu informācijas sistēmu (VVIS) un tās apakšsistēmas;
  - Nacionālo vīzu informācijas sistēmu (NVIS);
  - Vēlētāju reģistra informācijas sistēmu;
  - Nacionālās pretošanās kustības dalībnieku un politiski represēto personu datu bāzes.
- nodrošina Vēlētāju reģistrā iekļauto ziņu apstrādi, vēlēšanu sarakstu pārbaudi, paziņojumu sagatavošanu nosūtīšanai un vēlētāju sarakstu sagatavošanu un izsniegšanu vēlēšanu komisijām vēlēšanu un tautas nobalsošanu sekmīgai norisei;
- auditē PMLP pārziņā esošās informācijas sistēmas un administrē to lietotājus;
- slēdz līgumus un starpresoru vienošanās par ziņu sniegšanu no ledzīvotāju reģistra tiešsaistē;
- nodrošina elektronisko pakalpojumu administrēšanu, pilnveidošanu un lietotāju apmācības;
- tiesību aktos noteiktajos gadījumos un kārtībā sniedz fiziskām personām, komersantiem, pašvaldībām un valsts pārvaldes institūcijām nepieciešamās ziņas.

DARBĪBAS VIRZIENI

PMLP kompetencē ir 3 darbības virzieni, kas kopumā nodrošina Latvijas tiesību aktos un Pārvaldes nolikumā noteikto funkciju un uzdevumu īstenošanu:

1. POLITIKAS JOMU IEVIEŠANA UN UZRAUDZĪBA, atsevišķi izdalot:

- Migrācija, repatriācija un patvērums;
- Personu tiesiskais statuss, tai skaitā arī naturalizācija;
- ledzīvotāju uzskaitē;
- Personu apliecināti un ceļošanas dokumenti.

Šī virziena mērķis ir efektīvas migrācijas un patvēruma politikas īstenošana, kas mazinātu terorisma draudus un nelegālo imigrāciju Latvijā, kā arī nodrošinātu efektīvu personu tiesiskā statusa kontroli un naturalizācijas procesa īstenošanu, drošu personas datu apstrādi un starptautiskiem standartiem atbilstošu personu apliecinātu un ceļošanas dokumentu izdošanu.

2. PMLP UZTURĒTO INFORMĀCIJAS SISTĒMU FUNKCIONALITĀTES NODROŠINĀŠANA ir darbības virziens, kura mērķis ir VMIS un citu

PMLP uzturēto informācijas sistēmu pilnveidošana;

3. PAKALPOJUMU ATTĪSTĪBA, IEVIEŠANA UN PIEEJAMĪBA, ir darbības virziens, kura mērķis ir nodrošināt kvalitatīvus PMLP sniegtos

publiskos pakalpojumus iedzīvotājiem.

Darbības virzieni tiek īstenoti valsts budžeta programmas „Pilsonības un migrācijas lietas” ietvaros.

PĀRSKATA GADA GALVENIE UZDEVUMI UN PRIORITĀTES

PMLP galvenie uzdevumi 2010.gadā galvenokārt bija saistīti ar Naturalizācijas pārvaldes valsts pārvaldes uzdevumu pārņemšanu, kam bija nepieciešams izstrādāt jaunu un pilnveidot esošo tiesisko regulējumu, Eiropas Savienības tiesību aktu prasību ieviešanu un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu. PMLP turpināja aktīvi iesaistīties Eiropas Savienības līdzfinansēto projektu īstenošanā.

Pārskata gadam PMLP bija noteikusi šādas prioritātes:

- Ieviest vienas pieturas aģentūras principu darba atļauju izsniegšanā ārzemniekiem, kurus vēlas nodarbināt Latvijas Republikā;
- Izstrādāt jaunu informācijas sistēmu, veidojot sarakstu par liegumu personai uzaicināt ārzemniekus;
- Uzsākt Vīzu kodeksa piemērošanu;
- Turpināt pilnveidot Nacionālo vīzu informācijas sistēmu (NVIS) informācijas apmaiņai ar Šengenas Centrālo vīzu informācijas sistēmu (CVIS);
- Nodrošināt sekmīgu Saeimas vēlēšanu norisi, pilnveidojot Vēlētāju reģistra informācijas sistēmu;
- Veikt pasākumu kopumu 2008.gada 18.aprīļa Padomes Regulas (EK) Nr. 380/2008, ar kuru groza 2002. gada 13. jūnija Padomes Regulu (EK) Nr. 1030/2002, ar ko nosaka vienotu uzturēšanās atļauju formu trešo valstu pilsoņiem, un 2009.gada 25.maija Padomes Direktīvas 2009/50/EK par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos prasībām ieviešanai 2011.gadā;
- Nodrošināt dalību ES Padomes Vīzu darba grupā, VIS nacionālo projektu vadītāju sanāksmē, SIS VIS darba grupas sanāksmēs, kā arī ES Padomes patvēruma darba grupā, ņemot vērā paredzamos grozījumus Eiropas Savienības tiesību aktos patvēruma jomā;
- Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkta darbības ietvaros izstrādāt četrus pētījumus un ziņojumus;
- Izstrādāt 33 tiesību aktus, lai uzlabotu un pilnveidotu tiesisko bāzi, kas reglamentē PMLP funkciju izpildi, kā arī lai sekmīgi pārņemtu jaunas funkcijas.

VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

BUDŽETA PROGRAMMA „PILSONĪBAS UN MIGRĀCIJAS LIETAS”

N.P.K.	FINANŠU LĪDZEKĻI	IEPRIEKŠĒJĀ GADĀ (FAKTISKĀ IZPILDE)	PĀRSKATA GADĀ	
			APSTIPRINĀTS LIKUMĀ	FAKTISKĀ IZPILDE
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	8 027 963	7 867 709	7 634 167
1.1.	dotācijas	7 636 761	7 557 557	7 514 577
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	121 811	214 268	75 457
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	269 391	95 884	44 133
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2	Izdevumi (kopā)	7 863 675	8 007 408	7 770 810
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	7 532 962	7 672 852	7 436 417
2.1.1.	kārtējie izdevumi	7 428 586	7 392 831	7 187 998
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	91 921	70 240	70 212
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	3 436	209 781	178 207
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	9 019	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	330 713	334 556	334 393

11.00.00 "PILSONĪBAS UN MIGRĀCIJAS LIETAS"

NR.P.K.	FINANSIĀLIE RĀDĪTĀJI	IEPRIEKŠĒJĀ GADĀ (FAKTISKĀ IZPILDE)	PĀRSKATA GADĀ	
			APSTIPRINĀTS LIKUMĀ	FAKTISKĀ IZPILDE
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	8 027 963	7 124 762	6 981 653
1.1.	dotācijas	7 636 761	6 910 494	6 906 196
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	121 811	214 268	75 457
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	269 391	0	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2	Izdevumi (kopā)	7 863 675	7 126 014	6 979 849
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	7 532 962	7 070 014	6 923 908
2.1.1.	kārtējie izdevumi	7 428 586	6 991 772	6 849 992
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	91 921	70 240	70 212
2.1.4.	kārtējie maksājumi EK budžetā un starptautiskā sadarbība	3 436	8 002	3 704
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	9 019	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	330 713	56 000	55 941

67.00.00 "EIROPAS KOPIENAS INICIATĪVAS PROJEKTU UN PASĀKUMU ĪSTENOŠANA"

NR.P.K.	FINANSIĀLIE RĀDĪTĀJI	IEPRIEKŠĒJĀ GADĀ (FAKTISKĀ IZPILDE)	PĀRSKATA GADĀ	
			APSTIPRINĀTS LIKUMĀ	FAKTISKĀ IZPILDE
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	31 972	4 696
1.1.	dotācijas	0	4 756	4 696
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	27 216	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2	Izdevumi (kopā)	0	31 972	4 696
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	31 972	4 696
2.1.1.	kārtējie izdevumi	0	0	0
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	31 972	4 696
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

70.00.00 "CITU EIROPAS SAVIENĪBAS POLITIKU INSTRUMENTU PROJEKTU UN PASĀKUMU ĪSTENOŠANA"

NR.P.K.	FINANSIĀLIE RĀDĪTĀJI	IEPRIEKŠĒJĀ GADĀ (FAKTISKĀ IZPILDE)	PĀRSKATA GADĀ	
			APSTIPRINĀTS LIKUMĀ	FAKTISKĀ IZPILDE
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	689 110	630 651
1.1.	dotācijas	0	620 442	586 518
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	68 668	44 133
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2	Izdevumi (kopā)	0	827 557	769 098
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	549 001	490 646
2.1.1.	kārtējie izdevumi	0	379 194	320 839
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	169 807	169 807
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	278 556	278 452

99.00.00 "LĪDZEKĻI NEPAREDZĒTIEM GADĪJUMIEM"

NR.P.K.	FINANSIĀLIE RĀDĪTĀJI	IEPRIEKŠĒJĀ GADĀ (FAKTISKĀ IZPILDE)	PĀRSKATA GADĀ	
			APSTIPRINĀTS LIKUMĀ	FAKTISKĀ IZPILDE
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	21 865	17 167
1.1.	dotācijas	0	21 865	17 167
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2	Izdevumi (kopā)	0	21 865	17 167
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	21 865	17 167
2.1.1.	kārtējie izdevumi	0	21 865	17 167
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

PĀRSKATA GADA GALVENĀS AKTIVITĀTES UN TO ĪSTENOŠANA

VEIDOT UN REALIZĒT VALSTS POLITIKU MIGRĀCIJAS UN PATVĒRUMA JOMĀ

Ievērojot Eiropas Savienības izvirzītās prioritātes migrācijas un patvēruma jomā, PMLP pārskata gadā veica uzdevumus Eiropas Savienības tiesību aktu sekmīgai piemērošanai, kā arī turpināja uzlabot administratīvās procedūras.

Lai uzsāktu 2009.gada 13.jūlija Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (EK) Nr.810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu, kas nosaka dalībvalstīm vienas procedūras, izsniedzot vīzu, piemērošanu, izstrādāti tiesību akti, lai vienkāršotu vīzu saņemšanas procedūru, harmonizēta iesniedzamo dokumentu kārtība un samazināta nodeva par īstermiņa vīzu saņemšanu.

Ieviests „vienas pieturas aģentūras princips” darba atļaujas un uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas procedūrā. Darba devējiem, kas nodarbina ārzemniekus, trešo valstu pilsoņu uzaicināšanai nepieciešams tikai PMLP apstiprināts uzaicinājums vai ielūgums un personai nav jāvēršas Nodarbinātības valsts aģentūrā.

2010.gada 1.jūlijā stājās spēkā grozījumi tiesību aktos, kas nosaka, ka uzturēšanās atļauju var pieprasīt ārzemnieki, kas Latvijā investējuši līdzekļus nekustamajā īpašumā vai tautsaimniecībā.

IZMAIŅAS MIGRĀCIJAS JAUTĀJUMU TIESISKAJĀ REGULĒJUMĀ:

2010.gada 1.jūlijā stājās spēkā 2010.gada 22.aprīļa likums „Grozījumi Imigrācijas likumā”. Ar grozījumiem vienkāršota darba atļauju izsniegšana un noteikts, ka ārzemniekiem, kuri saskaņā ar Ministru kabineta noteikto var strādāt pie jebkura darba devēja, nav jāsaņem speciāla darba atļauja.

2010.gada 1.jūlijā stājās spēkā 2010.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.564 „Uzturēšanās atļauju noteikumi”, kas vienkāršo administratīvo procedūru, uzaicinot Latvijas Republikā uzturēties ārzemniekus saistībā ar nodarbinātību:

- ieviests „vienas pieturas aģentūras” princips – darba devējiem jāapstiprina tikai viens izsaukums PMLP.

- mainīts informācijas apjoms, kas uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai jāiesniedz ārzemniekiem, kuri vēlas veikt komercdarbību Latvijas Republikā.
- nosaka, ka ārzemnieks, kurš uzturas Latvijas Republikā ar derīgu vienoto vīzu, ir tiesīgs iesniegt Pārvaldē dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai, ja viņš ir Latvijas Republikā akreditētas izglītības iestādes audzēknis vai pilna laika students un viņa uzturēšanās saistīta ar piedalīšanos apmaiņas programmā vai viņš ir uzņēmis studijām maģistra vai doktora studiju programmā vai studiju programmā, kuras noslēgumā students iegūst maģistra grādam pielīdzinātu grādu.

2010.gada 1.jūlijā stājās spēkā 2010.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.552 „*Ielūgumu apstiprināšanas un uzaicinājumu noformēšanas kārtība*”, kas vienkāršo administratīvo procedūru:

- ieviešot „vienas pieturas aģentūras” principu, precizēta ielūgumu apstiprināšanas kārtība gadījumos, ja ārzemnieks saskaņā ar tiesību aktiem, kas nosaka darba atļaujas pieprasīšanas un izsniegšanas kārtību ārzemniekam, vēlas saņemt vīzu un darba atļauju, lai kļūtu par nodarbināto Latvijas Republikā;
- noteikts ārzemnieku skaits, cik var iekļaut vienā pieteikumā, ja ielūgumu izmantos vīzas pieprasīšanai tās Šengenas līguma dalībvalsts diplomātiskajā vai konsulārajā pārstāvniecībā, ar kuru noslēgta vienošanās par pārstāvību;
- noteikts, ka lēmumu par ielūguma apstiprināšanu, ja tas saistīts ar nodarbinātību, apstiprina piecu darbdienu laikā.

2010.gada 1.jūlijā stājās spēkā 2010.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.553 „*Noteikumi par darba atļaujām ārzemniekiem*”. Noteikumi ievieš „vienas pieturas aģentūras” principu darba atļauju un uzturēšanās atļauju pieprasīšanas procedūrā, paplašina to ārzemnieku loku, kuriem ir tiesības saņemt darba atļauju, pamatojoties uz vīzu, kā arī izslēdz noteikumus, kas paredzēja valsts nodevas samaksu par darba atļaujas pieprasīšanai iesniegto dokumentu izskatīšanu (Ls 35 gadā).

Noteikumi vienkāršo administratīvo procedūru:

- iepriekšējais regulējums uzlika darba devējiem par pienākumu apstiprināt divus izsaukumus vai izsaukumu un ielūgumu, lai varētu uzaicināt ārzemnieku uzturēties nodarbinātības nolūkā. Jaunais regulējums paredz viena izsaukuma (ielūguma) apstiprināšanu PMLP.
- jaunais regulējums nodrošina iespēju ārzemniekiem, kuriem jāieceļo Latvijas Republikā saistībā ar īslaicīgu nodarbinātību (līdz 90 dienām pusgadā, skaitot no pirmās ieceļošanas reizes), saņemt darba atļauju uz vīzas pamata. Iepriekšējais regulējums paredzēja uzturēšanās atļaujas saņemšanu, kas ir ilgāks un sarežģītāks process.
- gadījumos, kad tas saistīts ar starptautiskajām saistībām vai valsts interesēm, ārzemnieks ir tiesīgs saņemt vīzu un darba atļauju arī uz ilgāku termiņu par 90 dienām pusgadā.
- gadījumos, kad ārzemniekam ir tiesības strādāt pie jebkura darba devēja, nav nepieciešams saņemt atsevišķu dokumentu – darba atļauju, jo atzīme par tiesībām uz nodarbinātību tiek iekļauta uzturēšanās atļaujā.

2010.gada 1.jūlijā stājās spēkā 2010.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.571 „*Noteikumi par valsts nodevu par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijas Republikā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem*”. Noteikumi atbrīvo no valsts nodevas samaksas Latvijas Republikā akreditētas augstākās izglītības iestādes pilna laika studentu, kurš uzņēmis studijām maģistra vai doktora programmā vai studiju programmā, kuras noslēgumā students iegūst maģistra grādam pielīdzinātu grādu.

2010.gada 16.oktobrī spēkā stājās 2010.gada 12.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.958 „*Vīzu noteikumi*”. Ar jauno regulējumu izslēgtas normas, ko no 2010.gada 5.apriļa regulē Vīzu kodekss (Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Regula Nr. 810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu). Būtiskākās atšķirības no iepriekšējā regulējuma:

- noteikts, ka katram ārzemniekam izsniedz savu individuālo vīzu,
- tiek lietota jaunā terminoloģija (vienotā vīza un vīza ar ierobežotu teritoriālo derīgumu līdzšinējās īstermiņa vīzas vietā),
- atceltas divu kategoriju vīzas – tranzītvīzas un ilgtermiņa vīzas, kas vienlaikus derīgas kā īstermiņa vīzas.
- noteikts, ka Valsts robežsardze vīzas anulēt un atcelt var ne tikai robežšķērsošanas vietās, bet arī valsts teritorijā
- noteikta kārtība, kādā izsniedz jaunu vīzu, ja nepieciešams pagarināt vienoto vīzu vai vīzu ar ierobežotu teritoriālo derīgumu vai ārzemniekam atļauto uzturēšanās ilgumu, kā arī noteikti pagarināšanai nepieciešamie dokumenti.
- noteikti ilgtermiņa vīzas pieprasīšanai nepieciešamie dokumenti.

- noteikts, ka vīzas ielīmes, izsniedzot ilgtermiņa vīzas, aizpilda analogi kā izsniedzot Šengenas vīzas – atbilstoši Vīzu kodeksā noteiktajai kārtībai.
- noteikti ieraksti, ko Latvijas vīzu izsniedzējierakstā veic vīzas ielīmes piezīmju laukā, izsniedzot Šengenas vīzas.
- noteikti vīzu pieprasīšanai iesniegto dokumentu glabāšanas termiņi, kā arī precizēta nacionālajā vīzu informācijas sistēmā iekļaujamā informācija un mainīti informācijas sistēmā iekļautās informācijas glabāšanas termiņi.

Lai ieviestu Padomes 2009.gada 25.maija direktīvu 2009/50/EK par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos, izstrādāts likumprojekts „*Grozījumi Imigrācijas likumā*”.

NODROŠINĀT EFEKTĪVU PATVĒRUMA SISTĒMAS FUNKCIONĒŠANU UN PATVĒRUMA MEKLĒTĀJU TIESĪBU NODROŠINĀŠANA SASKAŅĀ AR EIROPAS SAVIENĪBAS PRASĪBĀM

Sadarbībā ar Valsts robežsardzi sagatavoti lekšlietu ministrijas noteikumi, kas nosaka kārtību, kādā sadarbojas patvēruma procedūrā iesaistītās lekšlietu ministrijas padotībā esošās iestādes.

Situācijā, kad patvēruma meklētāju skaits, kas pastāvīgi uzturas patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā „Mucenieki” (Centrs), ir pieaudzis (vidējais patvēruma meklētāju skaits, kas uzturas centrā ir 34 personas, tai skaitā nepilngadīgie, arī nepilngadīgie bez pavadības), ir ieviests maiņu darbs, kas nodrošina, ka Centrā 24h diennaktī atrodas atbildīgais darbinieks.

Notikusi pāreja no līdzšinējās īpašās kārtības, kas bija noteikta personu apliecināšanu un uzturēšanās atļaujas noformēšanai un izsniegšanai bēgļiem un personām, kurām piešķirts alternatīvais statuss, uz iepriekšminēto dokumentu noformēšanu vispārējā kārtībā. No 2010.gada 1.jūlija iepriekš minēto funkciju veic PMLP Rīgas 1.nodaļa.

IZMAIŅAS PATVĒRUMA JAUTĀJUMU TIESISKĀJĀ REGULĒJUMĀ:

Saskaņā ar Patvēruma likumā Ministru kabinetam doto pilnvarojumu, kvalitatīvas un efektīvas patvēruma procedūras nodrošināšanai pārskata gadā stājušies spēkā pieci Ministru kabineta noteikumi:

- 2010.gada 12.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.23 „*Noteikumi par pabalstu bēgļiem un personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss*”.
- 2010.gada 12.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.24 „*Noteikumi par uzturu, higiēnas un pirmās nepieciešamības preču iegādes izdevumu apmēru patvēruma meklētājam un šo izdevumu segšanas kārtību*”.
- 2010.gada 26.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.74 „*Kārtība, kādā Latvijas Republikā notiek bēgļa, alternatīvo statusu vai pagaidu aizsardzību ieguvušas personas ģimenes atkalapvienošana*”.
- 2010.gada 2.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.95 „*Noteikumi par tādas personas pārvietošanas dokumenta paraugu, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība, pārvietošanas dokumenta izsniegšanas kārtību un apmaiņai starp dalībvalstīm nepieciešamās informācijas apjomu*”.
- 2010.gada 23.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.173 „*Patvēruma meklētāju izmitināšanas centra iekšējās kārtības noteikumi*”.

NODROŠINĀT STARPTAUTISKAJIEM STANDARTIEM ATBILSTOŠU DROŠU PERSONU APLIECINOŠU UN CEĻOŠANAS DOKUMENTU IZSNIEGŠANU

Lai nodrošinātu “Elektronisko identifikācijas karšu koncepcijas” īstenošanu un ES Padomes 2008.gada 18. aprīļa Regulas Nr. 380/2008, ar kuru groza Regulu Nr. 1030/2002, ar ko nosaka vienotu uzturēšanās atļauju formu trešo valstu pilsoņiem, prasību izpildi, PMLP pārskata gadā turpināja darbu pie projekta, kura rezultātā iedzīvotājiem būs pieejams jauns personu apliecināšanas dokuments – personas apliecība jeb elektroniskā identifikācijas karte (eID). Ar personas apliecību (eID) tā turētājs varēs apliecināt savu identitāti ne tikai klātienē, bet arī elektroniskajā vidē, izmantojot autentifikācijas un elektroniskā paraksta sniegtās iespējas.

Jau kopš 2007. gada 20. novembra jaunā parauga pasēs tiek iekļauts elektronisks komponents – bezkontakta mikroshēma jeb čips, kurā tiek ierakstīta informācija, kas vizuāli attēlota arī datu lapā, kā arī personas biometrijas dati (sejas attēls un kopš 2008. gada 15. septembra arī divi pirkstu nospiedumu attēli). Mikroshēmā iekļauto informāciju elektroniski parakstījusi izdevējstāde, tādejādi nodrošinot iespēju pārlicināties par tās autentiskumu. Lai nodrošinātu personas apliecības (eID) izmantošanu ceļošanai un līdzvērtīgu aizsardzību kā pasēm, bezkontakta mikroshēma ar dokumenta turētāja datiem t.sk. biometrijas datiem tiks iekļauta arī personas apliecībās (eID). Papildus bezkontakta mikroshēmai personas apliecībā (eID) tiks iekļauts arī otrs elektronisks komponents – kontakta mikroshēma (līdzīga kā banku kartēm), kurā ietverti personai unikāli autentifikācijas un elektroniskā paraksta radīšanas dati, kurus personas apliecības (eID) turētājs varēs izmantot, lai tiešsaistē (internetā) apliecinātu savu identitāti un dokumentiem pievienotu elektronisko parakstu.

PMLP pārskata gadā noslēdza starpministriju vienošanos ar Tieslietu ministrijas Ieslodzījuma lietu pārvaldi – tās mērķis ir uzlabot kārtību, kādā pasēs tiek noformētas ieslodzījumā esošām personām.

IZMAIŅAS PERSONU APLIECINOŠU DOKUMENTU IZSNIEGŠANAS TIESISKAJĀ REGULĒJUMĀ:

2010.gada 1.jūnijā pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr.490 „*Grozījumi Ministru kabineta 2007.gada 13.novembra noteikumos Nr.775 „Pasu noteikumi”*”. Noteikumos:

- precizēts, ka pasēs mikroshēmā iekļauti dati ne tikai mikroshēmas autentiskuma pārbaudei, bet arī dati mikroshēmā saglabātās informācijas aizsardzībai;
- precizēti jaunas pasēs izsniegšanas iemesli, ņemot vērā izsniegšanas iemesla svarīgumu, kā arī to, ka personu rīcībā ar laiku būs ne tikai pasēs, bet arī personas apliecības (eID);
- noteikta rīcība gadījumiem, ja vienlaicīgi pastāv vairāki pasēs izsniegšanas iemesli un precizēts, ka, pieņemot pasēs izsniegšanai nepieciešamos dokumentus, amatpersona identificē personu, izmantojot tās iesniegtos un uzrādītos dokumentus un PMLP rīcībā esošo informāciju par personu;
- paredzēts, ka pasēs izsniegšanai persona iesniedz arī personas apliecību (eID), ja tāda bijusi izsniegta un kļuvusi lietošanai nederīga un pasēs izsniegšanai persona var uzrādīt arī personas apliecību (eID), ja tāda bijusi izsniegta un pase ir zudusi;
- precizēti arī gadījumi, kad persona pasēs saņemšanai iesniedz fotogrāfiju, paredzot, ka persona vai bērna līdz 15 gadu vecumam vecāks var iesniegt fotogrāfiju, ja persona vai bērna vecāks vēlas iesniegt fotogrāfiju. Noteikts, ka personas iesniegto fotogrāfiju pēc skenēšanas atdod personai.
- precizēta arī sejas digitālā attēla un personas pirkstu nospiedumu attēlu iegūšanas kārtība un noteikta pasu izsniegšana paātrinātā kārtībā – piecu darbdienu laikā.

Saistībā ar Ministru kabineta atbalstīto Elektronisko identifikācijas karšu koncepciju PMLP pārskata gadā izstrādāja šādus tiesību aktu projektus:

1. Grozījumi Personu apliecinošu dokumentu likumā,
2. Ministru kabineta noteikumu projekts, kas regulēs ar personas apliecību izsniegšanu saistītos jautājumus,
3. Ministru kabineta noteikumu projekts par valsts nodevu apmēriem un maksāšanas kārtību par personas apliecību izsniegšanu.

NODROŠINĀT EFEKTĪVU IEDZĪVOTĀJU UZSKAITI. PILNVEIDOT VIENOTĀS MIGRĀCIJAS INFORMĀCIJAS SISTĒMU, TAI SKAITĀ APAKŠSISTĒMAS, VEIKT ELEKTRONISKU ZIŅU APMAIŅU UN NODROŠINĀT FIZISKO PERSONU DATU AIZSARDZĪBU

Pārskata gadā izstrādāta un ieviesta ekspluatācijā Politiski represēto personu un nacionālās pretošanās kustības dalībnieku informācijas sistēma, izstrādāta programmatūra Politiski represēto personu un nacionālās pretošanās kustības dalībnieku apliecību datu attēlošanai sistēmā „Personu datu pārliūks”.

No 2010.gada 1.janvāra PMLP teritoriālajās nodaļās ārzemniekiem ir iespēja deklarēt dzīvesvietu vienlaicīgi ar uzturēšanās atļaujas saņemšanu.

Veikti uzlabojumi VMIS Patvēruma meklētāju apakšsistēmā un izstrādāts VMIS Patvēruma meklētāju apakšsistēmas prototips. Pilnveidojot VMIS Patvēruma meklētāju apakšsistēmu, tiks optimizēta patvēruma procedūrā iesaistīto dienestu sadarbība.

Migrācijas procesu kontroles uzlabošanai, datu apmaiņas ar Eiropas Savienības centrālo vīzu sistēmu nodrošināšanai un Latvijas NVIS papildināšanai veikta programmatūras izstrāde un pilnveidošana.

Padomes 2008.gada 18.aprīļa Regula (EK) Nr.380/2008, nosakot vienotu uzturēšanās atļauju formu trešo valstu pilsoņiem, paredz, ka sejas attēls, kas noteikts kā galvenais biometriskais identifikators, uzturēšanās atļaujās ir jāievieš divu gadu laikā no tehnisko specifikāciju apstiprināšanas brīža. Savukārt divu pirkstu nospiedumu attēlu saglabāšana uzturēšanās atļaujās ir jāievieš vēlākais trīs gadu laikā no tehnisko specifikāciju apstiprināšanas brīža. Tā kā tehniskās specifikācijas tika apstiprinātas 2009.gada 20.maijā, lai no 2011.gada 20.maija atbilstoši Eiropas Savienības tiesību aktu prasībām uzturēšanās atļaujas varētu izdot kā patstāvīgu dokumentu ID-1 vai ID-2 formātā ar mikroshēmā iekļautiem personas biometrijas datiem (eUA), PMLP pārskata gadā turpināja darbu pie VMIS uzturēšanās atļauju apakšsistēmas pilnveidošanas. Līdz šim uzturēšanās atļaujas trešo valstu pilsoņiem tika izsniegtas kā ielīmes personas pasē.

Lai 2011.gadā varētu uzsākt personu apliecību – elektronisko identifikācijas (eID) karšu un elektronisko uzturēšanās atļauju (eUA) karšu izsniegšanu, pārskata gadā tika veikti priekšdarbi projekta „Pasu sistēmas un VMIS attīstība elektronisko identifikācijas karšu (eID) un elektronisko uzturēšanās atļauju (eUA) karšu izsniegšanai” uzsākšanai.

IZMAIŅAS IEDZĪVOTĀJU USKAITES UN IEDZĪVOTĀJU REĢISTRA TIESISKAJĀ REGULĒJUMĀ:

Pārskata periodā veiktās izmaiņas iedzīvotāju uzskaites un ledzīvotāju reģistra darbības jomā ir vērstas uz plašāku mūsdienu informācijas tehnoloģiju iespēju izmantošanu pakalpojumu sniegšanā, kā arī ar mērķi mazināt administratīvo slogu iedzīvotājiem.

2010.gada 1.martā stājās spēkā 2010.gada 16.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.161 „*Grozījumi Ministru kabineta 2005.gada 25.oktobra noteikumos Nr.786 „Iedzīvotāju reģistrā iekļauto ziņu aktualizēšanas kārtība”*”. Funkciju paplašināšanos dēļ, pārņemot naturalizācijas funkciju, radās nepieciešamība precizēt ledzīvotāju reģistrā iekļauto ziņu aktualizēšanas kārtību.

2010.gada 20.aprīlī Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.369 „*Grozījums Ministru kabineta 2007.gada 11.decembra noteikumos Nr.844 „Noteikumi par valsts nodevu par informācijas saņemšanu no ledzīvotāju reģistra”*”. Noteikumi papildināti ar punktu, ka iedzīvotāji sev nepieciešamās izziņas no ledzīvotāju reģistra var saņemt ne vien līdzšinējo piecu un vienas darbdienu laikā, bet arī steidzamības kārtā – divu stundu laikā (samaksa – 10,50 latu).

2010.gada 1.jūlijā stājās spēkā 2010.gada 6.maija likums „*Grozījumi ledzīvotāju reģistra likumā”*”. Ar grozījumiem precizēts ziņu iekļaušanas apjoms un kārtība. Precizēts noteikums par dzīvesvietas ziņu uzkrāšanu, atmetot dublēšanos. Likuma 10.panta pirmās daļas 10.punkts izteikts jaunā redakcijā „deklarētās, reģistrētās vai personas norādītās dzīvesvietas adrese. Personas norādītajai adresei ir informatīvs raksturs”.

Tā kā ziņām par valsti, no kuras persona ieradusies, nav dokumentāra apliecinājuma un bieži vien informācija ir neprecīza, jo persona nezina, kādu valsti norādīt vai valsti, kurā dzimusi, vai pēdējo, kurā dzīvojusi vai kurā iesniegusi dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai, izslēgts noteikums par šādu ziņu uzkrāšanu ledzīvotāju reģistrā.

No 2010.gada 1.jūlija ledzīvotāju reģistrā vairs netiek uzkrātas ziņas par personu izceļošanu uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs - šādas ziņas nav lietderīgi uzkrāt - persona, dodoties uz dzīvi ārvalstīs, norāda savu adresi ārvalstīs, kas arī tiek ievadīta ledzīvotāju reģistrā un apliecinās to, ka persona ir pārcēlusies uz dzīvi ārvalstīs. Latvijas valstspiederīgajiem vairs nav jāiesniedz iesniegums par izceļošanu uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs, taču paliek spēkā nosacījums par dzīvesvietas paziņošanu ārvalstīs, ja Latvijas valsts piederīgais uzturas ārpus Latvijas ilgāk par 6 mēnešiem.

Lai persona attiecībās ar Latvijas valsti būtu sasniedzama ārvalstī, ar grozījumu paredzēts, ka ziņas par personas adresi ārvalstī tiek iekļautas ledzīvotāju reģistrā latīnalfabētiskajā transliterācijā, proti, tā netiek latviskota.

Izslēgts arī noteikums par ziņu par personas izraidīšanu no Latvijas uzkrāšanu ledzīvotāju reģistrā, jo šīs ziņas tiek uzkrātas atsevišķā informācijas sistēmā.

Paredzēts, ka ledzīvotāju reģistrā iekļaujamas ziņas arī par ārpusģimenes aprūpi.

Ar grozījumiem noteikts, ka PMLP, pamatojoties uz tiesas sniegto informāciju par adopcijas nodibināšanas nolēmumu, ir tiesisks pamats ledzīvotāju reģistrā mainīt adoptētā vārdu, uzvārdu, personas kodu un vecākus. Lai ievērotu adopcijas slepenību, tiesības iekļaut ziņas par adopciju noteiktas tikai atsevišķiem Pārvaldes darbiniekiem un tāpat arī tiesības nepieciešamības gadījumā apskatīt un aktualizēt šīs ziņas. Noteikts, ka ziņas par adopciju ir tiesīgs pieprasīt un saņemt tikai adoptētāis pēc pilngadības sasniegšanas, bet līdz adoptētā pilngadībai šīs ziņas ir tiesīgi pieprasīt un saņemt tikai adoptētāji. Tādējādi tiek nodrošināts, ka trešajām personām ziņas par adopciju nav izpaužamas.

Ar grozījumiem paredzēts, ka turpmāk ledzīvotāju reģistrā nepieciešams iekļaut ziņas arī par ledzīvotājiem, kuriem piešķirts politiski represētās personas vai nacionālā pretošanās kustības dalībnieka statuss. Līdz šim šādu personu uzskaitē valstī tika uzturētas divas dažādas informācijas sistēmas, kas nav finansiāli izdevīgi. PMLP rosinājusi optimizēt abas datu bāzes un turpmāk ziņas par šo personu statusu iekļaut uzreiz ledzīvotāju reģistrā. Tādējādi šī informācija būs pieejama arī citām valsts pārvaldes iestādēm, kas varēs izmantot ledzīvotāju reģistru, ja būs nepieciešams pārliecināties par kādas personas statusu, piemēram, sagatavojot izziņas vai piemērojot tām tiesību aktos paredzētos atvieglojumus pakalpojumu saņemšanai.

2010. gada 20. augustā stājās spēkā 2010. gada 17. augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 778 "*ledzīvotāju reģistrā iekļauto ziņu izsniegšanas kārtība*". Noteikumos precizēts, ka persona pieprasījumā, pieprasot ziņas par citu personu, norāda datus, pēc kuriem var identificēt personu un, pieprasot vai saņemot ziņas, lai pārliecinātos par ziņu pieprasītāja identitāti vai pārstāvja tiesībām, persona uzrāda pārstāvību apliecināšu dokumentu un personu apliecināšu dokumentu. Noteikumi paredz, ka PMLP ledzīvotāju reģistrā iekļautās ziņas var izsniegt, izmantojot speciālu tiešsaistes formu, kā arī to, ka persona var iesniegt pieprasījumu speciālajā tiešsaistes formā. Persona, izmantojot četrus elektroniskos pakalpojumus, var izvēlēties saņemt vai pieprasīt ziņas speciālā tiešsaistes formā tīmekļa vietnē www.latvija.lv.

Lai PMLP varētu pārliecināties par personas pieprasījumā norādīto informāciju, personai, ja tās rīcībā ir ziņu saņemšanas nepieciešamības pamatojošs dokuments, tas ir jānorāda arī pieprasījumā.

Lai PMLP, kā arī pašvaldība, varētu sagatavot kvalitatīvus negatīvos lēmumus par atteikumu izsniegt ledzīvotāju reģistrā iekļautās ziņas, motivēts lēmums par atteikumu izsniegt ledzīvotāju reģistrā iekļautās ziņas personai tiks sagatavots Administratīvā procesa likumā noteiktajos termiņos.

Noteikumi paredz, ka gadījumos, kad nav tiesiska pamata izsniegt ziņas no ledzīvotāju reģistra, PMLP pēc personas iesnieguma un maksājuma dokumenta iesniegšanas personas sagatavoto vēstuli nosūta norādītajam (meklējamam) adresātam.

NOTEIKT PERSONU TIESISKO STATUSU UN NODROŠINĀT NATURALIZĀCIJAS PROCESU

Ar 2010. gada 1. martu pārņemti Naturalizācijas pārvaldes valsts pārvaldes uzdevumi :

- Personu iesniegumu par uzņemšanu Latvijas pilsonībā naturalizācijas kārtībā izskatīšana un tiesību aktu projektu sagatavošana iesniegšanai Ministru kabinetā par Latvijas pilsonības piešķiršanu naturalizācijas kārtībā vai lēmumu par naturalizācijas atteikumu pieņemšana;
- Latvijas Republikas Satversmes pamatnoteikumu, valsts himnas teksta, Latvijas vēstures zināšanu pārbaudes materiālu un latviešu valodas prasmes pārbaudes materiālu izstrādi personām, kuras pretendē uz Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā organizēšana, un nepieciešamo mācību palīg līdzekļu un metodisko līdzekļu sagatavošana;
- Personu, kuras pretendē uz Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā Latvijas Republikas Satversmes pamatnoteikumu, valsts himnas teksta, Latvijas vēstures zināšanu, kā arī latviešu valodas prasmes zināšanu pārbaudīšanu veikšana;
- Personu iesniegumu par atteikšanos no Latvijas pilsonības izskatīšana un lēmumu par personas atzīšanu par Latvijas pilsonību zaudējušu vai par atteikumu atzīt personu par Latvijas pilsonību zaudējušu pieņemšana;
- Pārbaudes lietu par Latvijas pilsonības atņemšanu izskatīšana un lēmumu izbeigt pārbaudes lietu vai celt prasību tiesā par Latvijas pilsonības atņemšanu pieņemšana;
- Personu iesniegumu par Latvijas pilsonības atjaunošanu izskatīšana
- To personu reģistrēšana par Latvijas pilsoņiem, kurām jau ir noteikts tiesiskais statuss Latvijā (Latvijas nepilsoņi un ārzemnieki ar pastāvīgās uzturēšanās atļaujām), pēc 1991. gada 21. augusta dzimušo Latvijas nepilsoņu bērnu atzīšana par Latvijas pilsoņiem, kā arī iesniegumu par atteikšanos no Latvijas pilsonības izskatīšana un Latvijas pilsonības atņemšanas lietu ierosināšana.

Reorganizācijas rezultātā, saglabājot Pilsonības likumā noteiktās prasības, optimizēta naturalizācijas procedūra. ledzīvotājiem ir iespēja iesniegt naturalizācijas iesniegumu jebkurā no 30 PMLP teritoriālajām nodaļām, neatkarīgi no deklarētās dzīvesvietas (agrāko 7 vietā). Persona var izvēlēties jebkuru no 6 pilsētām Latvijā, kur kārtot naturalizācijas pārbaudījumus. Samazināts iesniedzamo dokumentu skaits un naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas laiks, jo nepieciešamā informācijas apmaiņa tiek veikta vienas iestādes ietvaros. Persona informāciju par uzņemšanu pilsonībā un uzaicinājumu noformēt pilsoņa pasi saņem pa pastu dzīvesvietā.

Noslēgtas starpresoru vienošanās ar drošības iestādēm par datu apmaiņu elektroniskā veidā, kas ļauj operatīvi iegūt informāciju par pilsonības pretendentu atbilstību Pilsonības likuma nosacījumiem.

Sagatavoti vairāki materiāli par naturalizāciju Latvijā:

- Ziņojumam ECRI (Eiropas Padomes Komisija pret rasismu un neiecietību);
- Latvijas nacionālajam ziņojumam ANO par vispārējo cilvēktiesību situāciju Latvijā;
- Ārlietu ministrijai faktu lapas par pilsonību.

IZMAIŅAS PERSONU TIESISKĀ STATUSA NOTEIKŠANAS UN NATURALIZĀCIJAS TIESISKAJĀ REGULĒJUMĀ:

Lai nodrošinātu PMLP jaunās funkcijas – naturalizācijas iesniegumu pieņemšana un izskatīšana – izpildi, pieņemti šādi Ministru kabineta noteikumi: 2010.gada 16.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.152 "Grozījumi Ministru kabineta 1999.gada 2.februāra noteikumos Nr.34 "*Naturalizācijas iesniegumu pieņemšanas un izskatīšanas kārtība*";

2010.gada 16.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.156 "Grozījumi Ministru kabineta 2007.gada 29.maija noteikumos Nr.353 "*Noteikumi par Pilsonības likumā noteikto latviešu valodas prasmes un Latvijas Republikas Satversmes pamatnoteikumu, valsts himnas teksta un Latvijas vēstures zināšanu pārbaudi*";

2010.gada 16.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.162 "Grozījums Ministru kabineta 2003.gada 29.apriļa noteikumos Nr.240 "*Iekšlietu ministrijas nolikums*";

2010.gada 16.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.153 "Grozījumi Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra noteikumos Nr.811 "*Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes nolikums*";

2010.gada 16.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.154 "Par Ministru kabineta 2005.gada 19.jūlija noteikumu Nr.526 "*Noteikumi par Naturalizācijas pārvaldes maksas pakalpojumu cenrādi*" atzišanu par spēku zaudējušiem".

Sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju veikts darbs pie valodas prasmes pārbaudes naturalizācijā pielīdzināšanas pārbaudēm profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai. Rezultātā sagatavoti divi Ministru kabineta noteikumu projekti (tiks nomainīti 2007.gada 29.maija Ministru kabineta noteikumi Nr.353 "Noteikumi par Pilsonības likumā noteikto latviešu valodas prasmes un Latvijas Republikas Satversmes pamatnoteikumu, valsts himnas teksta un Latvijas vēstures zināšanu pārbaudi" un Ministru kabineta 1999.gada 2.februāra noteikumi Nr.34 "Naturalizācijas iesniegumu pieņemšanas un izskatīšanas kārtība").

Lai precizētu personu tiesiskā statusa noteikšanas procesu, pieņemti Ministru kabineta 2010.gada 16.februāra noteikumi Nr.155 „Grozījumi Ministru kabineta 1999.gada 2.februāra noteikumos Nr.32 „*Kārtība, kādā tiek iesniegts un izskatīts iesniegums par bērna atzišanu par Latvijas pilsoni*””. Grozījumi paredz, ka iesniegumu par bērna atzišanu par Latvijas pilsoni saskaņā ar Pilsonības likuma 3.1.pantu ar 2010.gada 1.martu varēs iesniegt jebkurā PMLP teritoriālajā nodaļā, un šo iesniegumu izskatīs PMLP.

Izstrādāti grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 9.janvāra noteikumiem Nr.13 „*Latvijas pilsonības zaudēšanas un atjaunošanas kārtība*”. Jaunie Ministru kabineta noteikumi „Latvijas pilsonības zaudēšanas un atjaunošanas dokumentēšanas kārtība” precizēs iesnieguma par atteikšanos no Latvijas pilsonības iesniegšanas vietu un veidu. Tiks noteikts, ka Latvijas pilsonis iesniegumu par atteikšanos no Latvijas pilsonības iesniedz PMLP, Latvijas diplomātiskajā vai konsulārajā pārstāvniecībā, vai arī nosūta pa pastu PMLP, ja personas paraksts iesniegumā ir notariāli apliecināts.

Pārskata gadā sadarbībā ar Valsts robežsardzi tika turpināts darbs pie Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/115/EK (2008.gada 16.decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (Atgriešanas direktīva), transponēšanas nacionālajos tiesību aktos. Izstrādāts likumprojekts „Grozījumi Imigrācijas likumā”.

NODROŠINĀT KVALITATĪVU LATVIJAS NACIONĀLO INTEREŠU PĀRSTĀVĪBU EIROPAS SAVIENĪBAS INSTITŪCIJĀS, DARBA GRUPĀS UN CITOS FORUMOS

Pārskata periodā PMLP savas kompetences ietvaros nodrošināja pārstāvju dalību Eiropas Padomes un Eiropas Komisijas darba grupās un sanāksmēs, tai skaitā Patvēruma darba grupā, Vīzu darba grupā, Migrācijas un izraidīšanas darba grupā, Imigrācijas, robežu un patvēruma stratēģiskā komitejā, Augsta līmeņa darba grupā migrācijas un patvēruma jautājumos, Eurasil ekspertu sanāksmē, Eiropas Patvēruma atbalsta biroja Valdes sanāksmē.

NODROŠINĀT LATVIJAS INTERESĒM ATBILSTOŠU LĒMUMU PIEŅEMŠANU EIROPAS SAVIENĪBAS LĪMENĪ

PMLP, nodrošinot Latvijas interesēm atbilstošu lēmumu pieņemšanu Eiropas Savienības līmenī, regulāri sagatavojuši ekspertu atzinumus/viedokli par Eiropas Komisijas un Prezidentūras sagatavotajiem priekšlikumiem tiesību aktiem patvēruma jomā:

- Padomes direktīvai 2003/9/EK, ar ko nosaka minimālos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai;
- Padomes direktīvai 2005/85/EK par minimālajiem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu;
- Padomes direktīvai 2004/83/EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu;
- Padomes Regulai 343/2003, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm.

EIROPAS MIGRĀCIJAS TĪKLA LATVIJAS KONTAKTPUNKTA DARBĪBA

Kopš 2005.gada PMLP ir apstiprināta par Eiropas Migrācijas tīkla (EMT) Latvijas kontaktpunktu. EMT mērķis ir nodrošināt Kopienas un dalībvalstu iestāžu un institūciju vajadzības pēc informācijas, sniedzot aktuālus, objektīvus, uzticamus un salīdzināmus datus par migrāciju un patvērumu, tādējādi atbalstot Eiropas Savienības politikas veidošanu šajās jomās.

EMT Latvijas kontaktpunkts 2010.gada darba programmas ietvaros izstrādāja *šādus izpētes darbus un ziņojumus*:

- Izpētes darbs "Migrācija - iespēja risināt pieprasījumu pēc darbaspēka Latvijā";
- Izpētes darbs „Īstermiņa un cirkulārā migrācija Latvijā: empiriskās liecības, pašreizējā politiskā prakse un nākotnes iespējas”;
- Statistikas ziņojums par migrācijas un starptautiskās aizsardzības jomu Latvijā 2008.gadā;
- Politikas ziņojums par migrācijas un patvēruma situāciju Latvijā 2010.gadā.

2010.gada darba programmas ietvaros EMT Latvijas kontaktpunkts organizēja konferenci „*Darbaspēka migrācija – iespējas un izaicinājumi*”, kurā migrācijas jomas praktiķi un pētnieki runāja par iedzīvotāju emigrācijas radītajiem draudiem Latvijas darba tirgum, kā arī par nepieciešamajiem situācijas risinājumiem nākotnē.

2010.gadā tika organizēta arī tikšanās ar EMT Nīderlandes kontaktpunkta pārstāvjiem. Tikšanās laikā tika pārrunāti šādi jautājumi:

- EMT atpazīstamības veicināšana un Eiropas Komisija izstrādātā Tīkla Komunikācijas stratēģija;
- Informācijas apmaiņas sistēma;
- EMT sagatavotie izpētes darbi un ziņojumi.

Tikšanās rezultātā tika sagatavoti ierosinājumi Eiropas Komisijai, lai uzlabotu informācijas apriti EMT iekšienē, kā arī veicinātu EMT atpazīstamību gan nacionālajos, gan Eiropas Savienības līmenī.

SASNIEGTIE REZULTĀTI

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	GADA PLĀNS	IZPILDE
Izsniedzamo Latvijas Republikas pilsoņu pasu skaits	169 000	181 079
Izsniedzamo Latvijas nepilsoņu pasu skaits	32 000	36 211
Izsniedzamo vīzu skaits	180	418
Apstiprināti ielūgumi (t.sk. izsaukumi)	50 000	52 427
Izsniedzamo uzturēšanās (termiņuzturēšanās un pastāvīgās uzturēšanās) atļauju skaits	20 000	22 667
Naturalizācijas pārvaldei sniegto atzinumu skaits	3 000	2 843
Pilsonībā uzņemto personu skaits	4300	2156
Izskatāmie pieteikumi par izceļošanu uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs (paredzamais skaits)	400	274
Izskatāmās repatriācijas lietas (paredzamais skaits)	450	100
Izskatāmie patvēruma meklētāju pieteikumi	100	61

PERSONU APLIECINOŠIE UN CEĻOŠANAS DOKUMENTI

PMLP 2010.gadā iedzīvotājiem kopskaitā izsniegusi 217 432 personu apliecinošos dokumentus, tai skaitā 181 079 Latvijas pilsoņu pasēs un 36 211 Latvijas nepilsoņu pasēs. 117 personas saņēmušas Latvijas bezvalstnieku ceļošanas dokumentus. Bēgļa ceļošanas dokumentus saņēmušas 7 personas, bet 18 ceļošanas dokumenti izsniegti personām, kurām piešķirts alternatīvais statuss.

2010.gadā PMLP plānoja izsniegt 169 000 Latvijas pilsoņu un 32 000 Latvijas nepilsoņu pasēs, bet kopumā tika izsniegtas 181 079 pilsoņu pasēs un 36 211 nepilsoņu pasēs. Salīdzinot ar 2009.gadu, pārskata gadā izsniegto pasu skaits samazinājies – izsniegto Latvijas nepilsoņu pasu skaits samazinājies no 66 523 2009.gadā uz 36 211 2010.gadā. Izsniegto Latvijas pilsoņu pasu skaits samazinājies no 199 106 (2009.gadā) līdz 181 079 (2010.gadā). Tomēr kopumā pārskata gadā izsniegto pasu skaits pārsniedz plānotos rādītājus. Jo sevišķi pārsniegts plānotais izsniedzamo Latvijas nepilsoņu pasu skaits (4211 pasēs vai 13% vairāk par plānoto). Pārsniegts arī plānotais izsniedzamo Latvijas pilsoņu pasu skaits (12 079 pasēs vai 7% vairāk par plānoto).

Nedaudz paaugstinājies izsniegto Latvijas bezvalstnieku ceļošanas dokumentu skaits – ja 2009.gadā tika izsniegti 98, tad 2010.gadā jau 117 Latvijas bezvalstnieku ceļošanas dokumenti. Liels īpatsvars šo ceļošanas dokumentu saņēmuši tādēļ, ka iepriekšējais nav derīgs ceļošanai, t.i. pasē nav vietas robežšķērsošanas atzīmēm vai arī pasēs derīguma termiņš nav pietiekami jaunas vīzas saņemšanai.

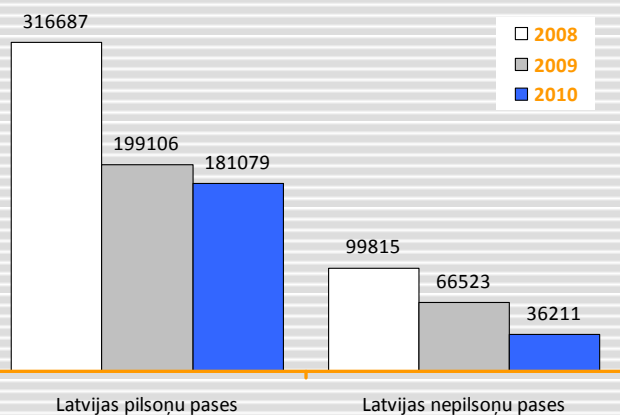
Lielākais īpatsvars Latvijas valsts piederīgo jaunu pasi saņēmuši sakarā ar to, ka beidzies iepriekšējās pasēs derīguma termiņš (56 130 personas no 15 gadu vecuma un 24 231 persona līdz 15 gadu vecumam) vai iepriekšējā pasē nav derīga ceļošanai (73 060 personas).

Precīzi tiek prognozēts to personu skaits no 15 gadu vecuma, kuri saņems jaunu pasi sakarā ar to, ka iepriekšējai pasēi beidzies derīguma termiņš. Mazāk precīzi iespējams prognozēt izsniedzamo pasu skaitu bērniem līdz 15 gadu vecumam, kam pasē nepieciešama tikai ceļošanai. Vēl aptuvenāk tiek prognozēts, cik personas vēlsies saņemt jaunu pasi, jo iepriekšējā nav derīga ceļošanai, jo, piemēram, ceļošanai uz valstīm, kas nepiemēro *Schengen aquis* noteikumus par robežkontroles atcelšanu pie iekšējām robežām, kopš 2010.gada 1.novembra nav derīga pasē ar derīguma termiņu 50 gadu.

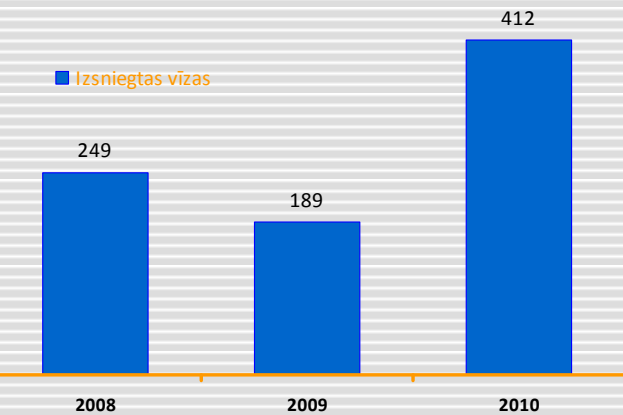
Iemesls, kādēļ 2010.gadā izsniegts mazāks skaits pasu nekā 2009.gadā, skaidrojams ar to, ka mazāks bija to pasu skaits, kam 2010.gadā beidzās derīguma termiņš. Izsniedzamo personu apliecinošo un ceļošanas dokumentu skaits ir atkarīgs arī no ceļotāju aktivitātes, kas pēdējos gados nav pieaugusi.

Līdzīgi kā iepriekšējos gados, arī 2010.gadā cilvēki visbiežāk pēc pasēs vērsušies pavasarī un vasarā. Savukārt iedzīvotāju viszemākā aktivitāte vērojama ziemas mēnešos.

Izsniegto Latvijas pilsoņu un nepilsoņu pasu skaits (2008-2010)

PMLP izsniegto vīzu skaits (2008-2010)

Visvairāk personu apliecinātie dokumenti pārskata gadā izsniegti PMLP Rīgas nodaļās: Rīgas 1.nodaļā - 26 686, Rīgas 2.nodaļā - 17 891, Rīgas 3.nodaļā - 21 985 un Rīgas 4.nodaļā - 21 020 personu apliecinātie dokumenti. Ārpus Rīgas visvairāk personu apliecinātie dokumenti izsniegta PMLP Daugavpils nodaļā – 13 597, Liepājas nodaļā – 11 359 un Jelgavas nodaļā – 10 930. Vēl 7 322 Latvijas valsts piederīgais jaunu pasi pārskata gadā saņēmis caur Latvijas diplomātiskajām pārstāvniecības iestādēm ārvalstīs.

VĪZAS

Ārzemniekam, kuram ieceļošanai Latvijā ir nepieciešama vīza, tā jāpieprasa un jāsaņem pirms ieceļošanas – kādā no Latvijas Republikas diplomātiskajām vai konsulārajām iestādēm vai Latviju pārstāvošā citas Šengenas valsts vēstniecībā vai konsulatā atbilstoši teritoriālās kompetences noteikumiem. Atsevišķos izņēmuma gadījumos vīzas izsniedz arī robežkontroles punktos – ja tas atbilst starptautiskajām tiesību normām, Latvijas valsts interesēm vai ir saistīts ar nepārvaramu varu vai humāniem apsvērumiem. Viena no vīzu izsniedzējinstādēm ir arī PMLP. PMLP vīzas izsniedz tikai gadījumā, ja ārzemniekam iepriekš neparedzētu apstākļu dēļ nepieciešams pagarināt uzturēšanās laiku Latvijā un viņš nevar izbraukt no valsts vīzā noteiktajā laikā.

2010.gadā salīdzinājumā ar 2009.gadu vairāk nekā divas reizes palielinājies PMLP izsniegto vīzu skaits – izsniegta 412 vīzas, tai skaitā 274 C vīzas un 138 D vīzas. Piemēram, 2009.gadā PMLP izsniedza tikai 189 vīzas un 2010.gadam PMLP plānoja izsniegt 180 vīzas.

Kopumā Latvijas vīzu izsniedzējinstādēs (Latvijas Republikas diplomātiskajās un konsulārajās iestādēs, robežkontroles punktos, kā arī PMLP un Ārlietu ministrijas Konsulārajā departamentā) pārskata gadā izsniegta 141 879 vīzas, kas ir par 12% vairāk kā 2009.gadā (salīdzinājumam - 2009.gadā Latvijas vīzu izsniedzējinstādēs izsniegta 126 470 vīzas).

Visvairāk vīzu izsniegta Krievijas pilsoņiem – 270 vīzas, otrajā vietā ir Ukrainas pilsoņi - 46 vīzas, trešajā – Baltkrievijas pilsoņi, kam izsniegta 30 vīzas. Lielākā daļa no vīzām, kuras pārskata gadā izsniedza PMLP, to izsniegšanai pamatotas ar humāniem apsvērumiem – pastāvēja pamatoti ārkārtēji apstākļi vai nopietni personīgie iemesli, kādēļ ieceļotāji vīzā noteiktajā termiņā nevarēja vai nevēlējās izbraukt no valsts un lūdza pagarināt uzturēšanos Latvijā. Daudzos gadījumos nepieciešamība pagarināt uzturēšanos Latvijā tika pamatota ar postošajiem ugunsgrēkiem Krievijā – to dēļ ieceļotājiem no Krievijas bija apgrūtināta viņu atgriešanās mītnes valstī. Tā, piemēram, augustā vien PMLP izsniedza 120 vīzas, no kurām 94 – Krievijas pilsoņiem.

PMLP izsniegto vīzu skaitu daļēji ietekmējušas izmaiņas likumdošanā. Vīzu skaita pieaugumu veicināja ar 2010.gada 5.aprīli spēkā stājusies Eiropas Parlamenta un Padomes regula par Vīzu kodeksa izveidi (Vīzu kodekss), kur cita starpā salīdzinājumā ar iepriekšējo regulējumu ir noteikta liberālāka uzturēšanās termiņa pagarināšana un tagad atļauts pagarināt vīzu vai ārzemnieka uzturēšanās termiņu, ja viņš var dokumentāri pierādīt nopietnu personīgo iemeslu esamību (ar iemeslu „privāta vizīte” izsniegta 216 vīzas). Savukārt, saistībā ar nodarbinātību PMLP izsniegta 25 vīzas, kas izskaidrojams ar to, ka mainīti noteikumi attiecībā uz īstermiņa nodarbinātību – tagad ārzemnieks var saņemt vīzu ar darba atļauju, ja viņa uzturēšanās laiks nepārsniedz 90 dienas pusgada periodā, īpaši nenosakot profesiju.

Ja vīzas pieprasītājs nevar pamatot ārkārtējus apstākļus vai citus nopietnus iemeslus, kādēļ viņš vīzā noteiktajā termiņā nevar izbraukt no valsts, PMLP vīzas izsniegšanu atsaka. 2010.gadā PMLP vīzas izsniegšana tika atteikta 6 gadījumos, kas ir 1,44% no visu pieteikumu skaita (2009.gadā vīzas izsniegšana atteikta 13 gadījumos).

IELŪGUMI UN IZSAUKUMI

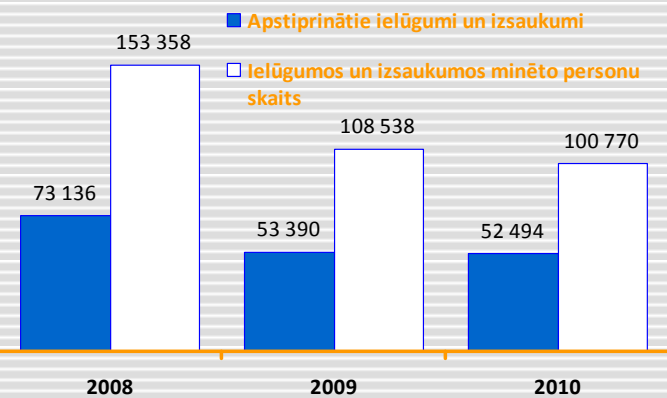
Saskaņā ar Imigrācijas likumā noteikto gan ielūgums, gan izsaukums ir dokuments, kurā uzaicinātājs uzņemas likumā noteiktās saistības attiecībā uz ārzemnieku, kuru viņš uzaicinājis uzturēties Latvijas Republikā. Ielūgums tiek piemērots vīzas pieprasīšanas gadījumos, bet izsaukums – pieprasot uzturēšanās atļauju.

2010.gadam PMLP plānoja apstiprināt 50 000 ielūgumus un izsaukumus, bet pārskata gadā ir apstiprināti 52 494 ielūgumi un izsaukumi:

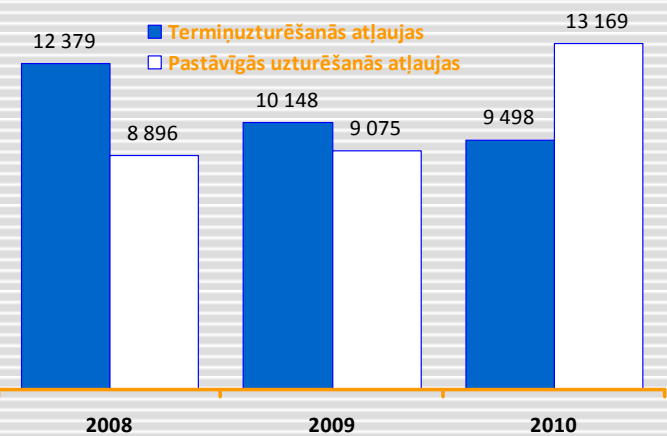
- 45 758 ielūgumi, kuros iekļautas 93 296 personas
- 6 736 izsaukumi, kuros iekļautas 7 474 personas.

Apstiprināto ielūgumu un izsaukumu skaitam ir tendence samazināties. Tas skaidrojams gan ar vispārējo ekonomiskās situācijas pasliktināšanos, gan ar to, ka aizvien paplašinās iespējas pieprasīt vīzu, PMLP apstiprināta ielūguma vietā uzrādot citus ieceļošanas mērķi un uzturēšanās vietu pierādīšanas dokumentus, piemēram, uzaicinājumu, kura noformēšanai nav nepieciešams ierasties PMLP, vai tūrisma vaučeru. Jau no 2009.gada marta tūrisma

PMLP apstiprinātie ielūgumi un izsaukumi, kā arī tajos iekļauto personu skaits (2008-2010)

Ārzemniekiem izsniegtās uzturēšanās atļaujas (2008-2010)

kompanijas PMLP apstiprināta ielūguma vietā var iesniegt tā saukto tūrisma vaučeru, kā arī radot iespēju saņemt vīzas steidzamā kārtībā. Savukārt tūristiem no trešajām valstīm, kas ceļo individuāli, ir nepieciešama tikai viesnīcas rezervācija, transporta biļete turp un atpakaļ un pamatojums finanšu esamībai, lai uzturētos Latvijā.

Veiktas būtiskas izmaiņas attiecībā uz vīzas izsniegšanas pamatojuma dokumentiem – Eiropas Kopiena, vēloties veicināt noturīgus ekonomiskos, kultūras un zinātnes sakarus ar trešajām valstīm, pamatojoties uz savstarpīguma principu, bet vienlaicīgi ievērojot, ka vīzu atvieglojumi nedrīkst izraisīt arī nelegālo imigrāciju, ir noslēgusi nolīgumus par vīzu atvieglošanu ar Krieviju, Ukrainu, Moldovu un piecām Rietumbalkānu valstīm, kur cita starpā noteikti atvieglojumi un izņēmumi attiecībā uz ielūgumiem virknei personu grupu.

Vēl kā ielūgumu skaita samazināšanās iemeslu var minēt to, ka vēstniecības un konsulāti aizvien biežāk piemēro Vīzu kodeksā un ES Nolīgumos ar trešajām valstīm (piemēram, Krieviju, Ukrainu, Moldovu) par vīzu atvieglošanu noteiktos atvieglojumus un ārzemniekiem, kuriem ir pozitīva ceļojumu pieredze, izsniedz vīzas daudzkārtējai ieeļošanai uz garākiem termiņiem.

Taču neraugoties uz samazinājumu, ielūgumu un izsaukumu apstiprināšana ir viens no pieprasītākajiem PMLP pakalpojumiem.

UZTURĒŠANĀS UN DARBA ATĻAUJAS

PMLP uzdevumos ietilpst uzturēšanās atļauju izsniegšana, reģistrēšana un anulēšana un darba atļauju izsniegšana un anulēšana. Lai sekmīgāk veiktu uzdevumus uzturēšanās un darba atļauju jomā, PMLP sadarbojas arī ar citām iesaistītajām valsts pārvaldes iestādēm – Valsts robežsardzi, Ārlietu ministrijas Konsulāro departamentu un Latvijas Republikas diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām ārvalstīs, kā arī ar Labklājības ministriju un Nodarbinātības valsts aģentūru.

Uzturēšanās atļauja ir dokuments, kas ārvalstniekam dod tiesības uzturēties Latvijā noteiktu laiku (ilgāk par 90 dienām kalendārā pusgada laikā). Pastāv divu veidu uzturēšanās atļaujas – termiņuzturēšanās atļaujas (TUA) un pastāvīgās uzturēšanās atļaujas (PUA).

UZTURĒŠANĀS ATĻAUJAS

Pārskata gadā kopumā izsniegtas 22 667 uzturēšanās atļaujas.

Salīdzinot ar 2009.gadā izsniegto uzturēšanās atļauju skaitu (19 223 uzturēšanās atļaujas) un 2010.gadam plānoto skaitu (2010.gadam tika plānots izsniegt 20 000 uzturēšanās atļaujas), pārskata gadā ir pieaudzis izsniegto uzturēšanās atļauju skaits, pārsniedzot gan iepriekšējā – 2009.gada rezultātus, gan pārskata gadam plānotos rezultātus.

Terminuzturēšanās atļaujas (TUA)

Pārskata gadā izsniegtas 9498 TUA, no tām pirmreizēji izsniegtas 2495.

Salīdzinājumam – 2009.gadā no kopējā izsniegto uzturēšanās atļauju skaita (19 223), kas ir mazāks par 2010.gadā izsniegto uzturēšanās atļauju skaitu (22 667), TUA bija 10 148. 2009.gadā TUA tika izsniegtas vairāk, kaut gan kopējais izsniegto uzturēšanās atļauju skaits bija mazāks.

Pārskata gadā pieprasījums pēc TUA ir samazinājies. Iemesls TUA skaita sarukumam saistīts ar valsts ekonomiskās izaugsmes apsūkumu un situāciju darba tirgū kopumā. TUA viens no visbiežākajiem izsniegšanas iemesliem ir nodarbinātība (darba atļauju izsniedz kopā ar termiņuzturēšanās atļauju). Uzņēmējdarbībā aktivitāte ir samazinājusies, valstī pastāv augsts bezdarba līmenis un darba devējiem nav nepieciešamība pēc ārvalstu darbaspēka. Ja 2009.gadā tika izsniegtas 2439 darba atļaujas nodarbinātībai pie konkrēta darba devēja, tad pārskata gadā mazāk – tikai 2212 darba atļaujas. Pārskata gadā Latvijas darba tirgū vislielākais pieprasījums bija pēc kuģu metinātājiem, kuģu remontatlēdzniekiem un kravas automobiļu vadītājiem.

Pastāvīgās uzturēšanās atļaujas (PUA)

Pārskata gadā izsniegtas 13 169 PUA, no tām pirmreizēji izsniegtas 6123. PUA veido pārsvaru izsniegto uzturēšanās atļauju skaitā 2010.gadā. 2009.gadā tika izsniegtas 9075 PUA (no kopumā izsniegtajām 19 223 uzturēšanās atļaujām). Izsniegto PUA skaita pieauguma dinamika skaidrojama ar to, ka pēdējos gados ir palielinājies to iedzīvotāju skaits, kuri vēlas atteikties no Latvijas pilsonības vai Latvijas nepilsoņa statusa, pieņemot Krievijas Federācijas pilsonību un vienlaikus palikt dzīvot Latvijā. Kā iemesls šādai izvēlei visbiežāk tiek minēts ekonomiskais izdevīgums (iespēja ātrāk pensionēties, sociālās

garantijas), atkrit arī šķēršļi ieceļošanai Krievijā (Latvijas pilsoņiem nepieciešama vīza). Latvijā pastāvīgi dzīvojošie citas valsts pilsoņi, kam izsniegta uzturēšanās atļaujas, lielākais skaits ir Krievijas, Lietuvas, Ukrainas, Baltkrievijas un Igaunijas pilsoņi.

Pārskata gada beigās no kopējā valsts iedzīvotāju skaita 55 611 iedzīvotāji bija ar derīgu uzturēšanās atļauju:

- 13 557 ar derīgu TUA
- 42 054 ar derīgu PUA.

Galvenie iemesli ieceļošanai Latvijā – nodarbinātība, ģimenes apvienošana un studijas.

EIROPAS KOPIENAS (EK) PASTĀVĪGĀ IEDZĪVOTĀJA STATUSS

No 2006.gada 21.jūlija, kad spēkā stājās likums „Par Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā”, PMLP pieņem lēmumus par EK pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijas Republikā piešķiršanu. EK pastāvīgā iedzīvotāja statusu var iegūt tie ārzemnieki, kuri no pieteikuma iesniegšanas brīža pēdējos piecus gadus nepārtraukti un likumīgi uzturējušies Latvijā ar termiņuzturēšanās atļauju, kā arī Latvijas nepilsoņi. Lai statusu iegūtu, nepieciešams pierādīt, ka personai ir pietiekami un regulāri iztikas līdzekļi un persona apguvusi valsts valodu.

Pārskata gadā EK pastāvīgā iedzīvotāja statuss piešķirts 62 personām: 20 Latvijas nepilsoņiem, 21 Krievijas pilsonim, 4 ASV, 4 Izraēlas un 4 Ķīnas pilsoņiem, 2 Ukrainas pilsoņiem, 2.Baltkrievijas pilsoņiem un citu valstu pilsoņiem. 2009.gadā pieprasījums pēc EK pastāvīgā iedzīvotāja statusa bija lielāks – šis statuss tika piešķirts 101 personai.

Kopumā šāds statuss 2010.gadā valstī bija 265 iedzīvotājiem – no tiem 64 ir Latvijas nepilsoņi, 2 Latvijas bezvalstnieki, pārējās personas – 199 citu valstu pilsoņi, kuriem ir PMLP izsniegta derīga uzturēšanās atļaujas. Lielākais skaits no citu valstu pilsoņiem ar šo statusu ir Krievijas pilsoņi.

Kopumā šis statuss Latvijas iedzīvotāju vidū nav populārs un daudz vairāk ir to personu, kas pieprasa nacionālo pastāvīgās uzturēšanās atļauju, nevis EK pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā.

REPATRIĀCIJA

Nodrošinot Repatriācijas likuma izpildi, PMLP izskata repatriantu lietas, pieņem lēmumu par repatrianta statusa piešķiršanu, sagatavo un izsniedz repatriantiem dokumentus, sniedz materiālo palīdzību, informē par viņu sociālajām tiesībām un garantijām, kā arī sadarbībā ar pašvaldībām palīdz repatriantu ģimenēm risināt adaptācijas un integrācijas jautājumus.

Saskaņā ar Repatriācijas likumu par repatriantu tiek uzskatīta persona, kura ir Latvijas pilsonis vai kurai viens no vecākiem vai vecvecākiem ir latvietis vai lībietis (līvis) un kura brīvprātīgi pārceļas uz pastāvīgu dzīvi Latvijā. Repatriantiem, kas bijuši spiesti atstāt Latviju līdz 1990.gada 4.maijam, ir tiesības saņemt valsts atbalstu ceļa izdevumu segšanai, materiālo pabalstu bezdarba gadījumā un ievest savas mantas bez aplikšanas ar muitas nodokli.

2010.gadā izskatītas 100 repatriācijas lietas (PMLP plānoja izskatīt 450 repatriācijas lietas). Repatrianta statuss piešķirts 91 repatriantam un 9 ģimenes locekļiem. Salīdzinājumam – 2009.gadā tika izskatītas 426 lietas, repatrianta statuss piešķirts 93 personām.

2010.gadā uz Latviju pārcēlušies 100 repatrianti un viņu ģimenes locekļi (2009.gadā uz Latviju pārcēlās 93 repatrianti un viņu ģimenes locekļi), kuri Latviju bija pametuši līdz 1990.gada 4.maijam.

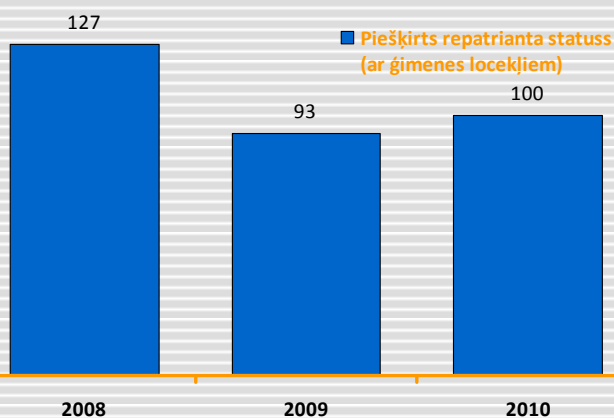
Materiālai palīdzībai repatriantiem (ceļa izdevumi, bezdarbnieka pabalsts, valodas apguves kursi un īpašie gadījumi) – pārskata periodā izsniegti 293 pabalsti par kopējo summu 34622,08 latī.

Repatriantu interese par atgriešanos Latvijā tomēr nav vērtējama kā augsta un to lielā mērā ietekmē arī kopējā sociālekonomiskā situācija valstī.

PATVĒRUMS

Saskaņā ar Patvēruma likumu, par patvēruma meklētāju Latvijas Republikā uzskatāma persona, kura iesniegusi iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu. Bēgļa statusu var piešķirt, ja persona pamatoti baidās no vajāšanas savas pilsonības valstī vai iepriekšējās mītnes zemē (ja persona ir bezvalstnieks) savas rases, reliģijas, tautības, sociālās piederības vai politiskās pārliecības dēļ.

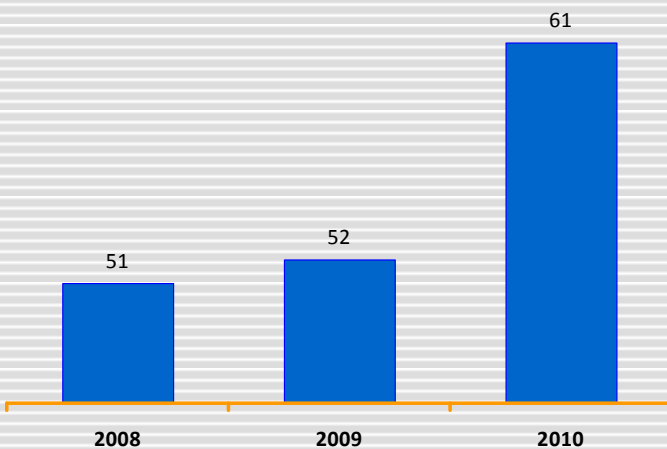
Repatrianta statusa piešķiršana (2008-2010)

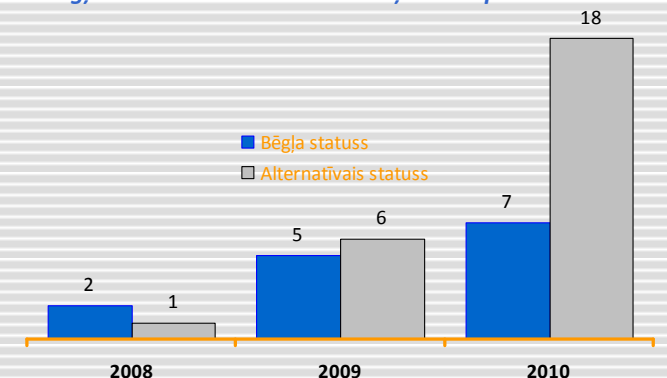
Valstis, no kurām ieradušies repatrianti 2010.gadā:

Krievija – 52,	ASV – 12,
Ukraina – 7,	Baltkrievija – 5,
Moldova – 5,	Austrālija – 4,
Turkmenistāna – 4,	Kanāda – 3,
Lielbritānija – 3,	Vācija – 2,
Igaunija – 1,	Zviedrija – 1,
Azerbaidžāna – 1.	

Latvijā patvērumu pieprasījušo personu skaits (2008-2010)

Bēgļa vai alternatīvo statusu saņēmušo personu skaits

Pārskata gadā patvērumu Latvijai lūguši mazāk ieceļotāju nekā bija plānots. PMLP 2010.gadā plānoja izskatīt 100 patvēruma meklētāju iesniegumus, bet iesniegumus patvēruma saņemšanai Latvijā iesniedza 61 persona. Tomēr, vērtējot iepriekšējo gadu statistiku, secināms, ka šis ir augstākais iesniegto patvēruma meklētāju iesniegumu skaits kopš 1998.gada, kad Latvijā tika uzsākta patvēruma procedūra.

Visbiežāk iesniegumi ar lūgumu piešķirt patvērumu pērn saņemti no Afganistānas, Krievijas un Kirgizstānas pilsoņiem. Pārskata gadā situācija patvēruma jomā nav būtiski mainījusies, saglabājoties tendencei, ka Latvijā ierodas patvēruma meklētāji ar bērniem, kā arī nepilngadīgas personas bez pavadības.

2010.gadā 1951.gada Ženēvas konvencijas bēgļa statusu piešķirts 7 personām, no kurām 6 personas bija no Uzbekistānas un 1 persona no Turcijas.

Tāpat 2010.gadā 18 personas saņēmušas alternatīvo statusu, kas tiek piešķirts patvēruma meklētājiem, kurus nav pamata atzīt par bēgļiem, taču pastāv pamats uzskatīt, ka pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī šīs personas varētu tikt pakļautas smagam kaitējumam. Alternatīvais statuss piešķirts 16 personām no Afganistānas un pa vienai personai no Irānas un Palestīnas.

Kopš 1998.gada, kad tika uzsākta patvēruma procedūra, līdz 2010.gada 31.decembrim patvērumu pieprasījušas 367 personas, no kurām bēgļa statuss piešķirts 29 personām, bet alternatīvo statusu saņēmušas 45 personas. 4 personas jau ir naturalizējušās un kļuvušas par Latvijas pilsoņiem.

DUBLINAS REGULAS KONTEKSTĀ IZSKATĀMIE PIEPRASĪJUMI

Dublinas Regulas galvenais mērķis ir nodrošināt, ka patvēruma meklētāja pieteikums tiek izskatīts tikai vienā no ES dalībvalstīm, tādējādi novēršot gadījumus, kad patvēruma meklētājs un/vai viņa ģimene vienlaicīgi lūdz patvērumu vairākās ES dalībvalstīs, negodīgi izmantojot patvēruma procedūru. Dublinas Regula nosaka kritērijus pēc kuriem Dalībvalsts izvērtē, vai par konkrētā patvēruma pieteikuma izskatīšanu atbildīga kāda cita no ES dalībvalstīm.

Pēc Latvijas pievienošanās Eiropas Savienībai 2004.gada 1.maijā Latvijai ir saistoša Eiropas Padomes Regula Nr. 343/2003, kas paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (turpmāk – Dublinas Regula).

2010. gadā Latvija ir saņēmusi 250 dalībvalstu pieprasījumus, kas tika izskatīti Dublinas Regulas kontekstā. Vislielākais pieprasījumu skaits tika saņemts no Zviedrijas un Norvēģijas (85% no visiem pieprasījumiem bija no šīm divām dalībvalstīm). No kopējā saņemto pieprasījumu skaita 11 bija patvēruma meklētāju atpakaļuzņemšanas pieprasījumi, 36 atbildības uzņemšanās pieprasījumi par patvēruma meklētāju iesniegumu izskatīšanu Latvijas Republikā un informācijas pieprasījumi par 242 patvēruma meklētājiem.

2010.gadā Latvija apstiprināja 8 dalībvalstu pieprasījumus par patvēruma meklētāju atpakaļuzņemšanu un 32 pieprasījumus par patvēruma meklētāju iesniegumu izskatīšanu Latvijas Republikā. 6 pieprasījumi tika noraidīti.

Savukārt Latvija 2010.gadā dalībvalstīm ir nosūtījusi 38 pieprasījumus, kas bija jāizskata Dublinas Regulas kontekstā. Vislielākais pieprasījumu skaits tika nosūtīts Lietuvai (11) un Zviedrijai (7). No visu pieprasījumu skaita 12 bija patvēruma meklētāju atpakaļuzņemšanas pieprasījumi, 12 atbildības uzņemšanās pieprasījumi par patvēruma meklētāju iesniegumu izskatīšanu Latvijas Republikā un 14 informācijas pieprasījumi.

2010.gadā atbildīgās dalībvalstis apstiprināja 12 Latvijas pieprasījumus par patvēruma meklētāju atpakaļuzņemšanu un 5 pieprasījumus par patvēruma meklētāju iesniegumu izskatīšanu. 3 Latvijas pieprasījumi tika noraidīti.

PMIC „MUCENIEKI”

Patvēruma meklētāju izmitināšanas centrs "Mucenieki" (Centrs) atrodas Ropažu novada Muceniekos, 17 kilometrus no Rīgas.

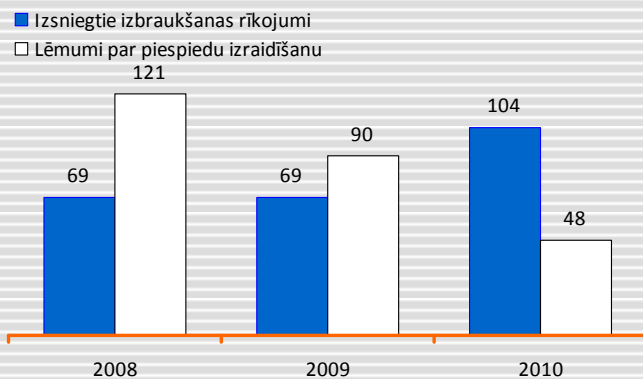
Centrā var izmitināt 200 iemītniekus un tā galvenais uzdevums ir nodrošināt patvēruma meklētājus ar mājokli laikā, kamēr tiek izskatīts patvēruma meklētāja iesniegums un pieņemts lēmums patvēruma lietā.

2010.gadā PMIC „Mucenieki” kopumā uzturējās 55 personas.

Centrā ir mitinājušies bēgļi un patvēruma meklētāji no šādām valstīm: Afganistānas, Angolas, Armēnijas, Baltkrievijas, Irākas, Kenijas, Kazahstānas, Kongo (Zairas), Kirgizstānas, Krievijas, Marokas, Nigērijas, Pakistānas, Slovākijas, Tadžikistānas, Ukrainas. Lielākais patvēruma meklētāju skaits, kuri vienlaicīgi 2010.gada laikā ir uzturējušies centrā, ir 38 personas.

Patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā izmitinātam patvēruma meklētājam ir tiesības saņemt 1,50 latu diennaktī, kas paredzēts uztura, kā arī higiēnas un pirmās nepieciešamības preču iegādei. Patvēruma meklētājam ir tiesības par valsts līdzekļiem saņemt neatliekamo medicīnisko palīdzību un primāro veselības aprūpi. Nepilngadīgajiem patvēruma meklētājiem patvēruma procedūras laikā tiek nodrošināta iespēja iegūt izglītību.

PMLP izsniegtie izbraukšanas rīkojumi un pieņemtie lēmumi par piespiedu izraidīšanu

Uzziņai:

Ja ziņas par personu nav iekļautas ledzīvotāju reģistrā un tai nav piešķirts personas kods, personai jānosaka tiesiskais statuss valstī. Bez šī statusa un personas koda cilvēks nevar saņemt derīgu personu apliecinošu dokumentu, likumīgi strādāt, maksāt nodokļus, saņemt pabalstus un citus pakalpojumus.

IZBRAUKŠANAS RĪKOJUMI

Lai nodrošinātu starptautiskajām tiesību normām un Latvijas valsts interesēm atbilstošas migrācijas politikas īstenošanu, pamatojoties uz Imigrācijas likumu, PMLP izdod izbraukšanas rīkojumu vai pieņem lēmumu par piespiedu izraidīšanu, ja ārzemnieks, uzturoties Latvijā, pārkāpis ārzemnieku ieceļošanas vai uzturēšanās kārtību, piemēram, nav ievērojis vīzā noteikto uzturēšanās laiku, uzturas bez derīgas vīzas vai uzturēšanās atļaujas, vai pārkāpis bezvīzu režīma nosacījumus un citos gadījumos.

Izbraukšanas rīkojums dod iespēju ārzemniekam septiņu dienu laikā no izbraukšanas rīkojuma saņemšanas dienas atstāt valsts teritoriju. Izdodot izbraukšanas rīkojumu, var noteikt ieceļošanas aizliegumu Latvijas Republikā uz laiku līdz trim gadiem.

Savukārt, izdodot lēmumu par piespiedu izraidīšanu, nosaka ieceļošanas aizliegumu no trim līdz pieciem gadiem.

Pārskata gadā palielinājies izsniegto izbraukšanas rīkojumu skaits. Ja 2009.gadā tika izsniegti 69 izbraukšanas rīkojumi, tad 2010.gadā tādi tika izsniegti 104 (PMLP 2010.gadam plānoja izsniegt 50). Savukārt samazinājies pieņemto lēmumu par piespiedu izraidīšanu skaits. 2009.gadā tika pieņemti 90 šādi lēmumi, bet 2010.gadā – 48 (PMLP plānotais skaits 2010.gadam – 100).

Izbraukšanas rīkojumu un lēmumu par piespiedu izraidīšanu skaita attiecību izmaiņas (palielinās izbraukšanas rīkojumu skaits, bet samazinās piespiedu izraidīšanu skaits) skaidrojamas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/115/EK (2008.gada 16.decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, noteikto prasību ievērošanu, proti, ārzemniekam pirmkārt ir jādod iespēja labprātīgi atstāt valsts teritoriju un piespiedu izraidīšana tiek izmantota kā galējs līdzeklis, ja ārzemnieks nepilda labprātīgi izbraukšanas rīkojumu vai arī rada bēgšanas iespējamību.

IZCEĻŠANA

Saskaņā ar grozījumiem ledzīvotāju reģistra likumā PMLP no 2010.gada 1.jūlija vairs neveic ziņu par personu izceļošanu uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs uzkrāšanu. Latvijas valsts piederīgajiem vairs nav jāiesniedz iesniegums par izceļošanu uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs, taču paliek spēkā nosacījums par dzīvesvietas paziņošanu ārvalstīs, ja Latvijas valsts piederīgais uzturas ārpus Latvijas ilgāk par 6 mēnešiem.

Atsevišķos gadījumos PMLP uz kompetentu institūciju sniegto ziņu pamata pieņem lēmumu par to, ka nav šķēršļu personas izceļošanai no valsts un iesniedz izziņas uzrādīšanai kompetentām ārvalstu iestādēm, kas apliecina, ka personai nav šķēršļu izceļošanai no Latvijas.

Līdz 2010.gada 1.jūlijam izskatīti 274 iesniegumi par izceļošanu uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs, taču tas nenozīmē, ka iedzīvotāju aktivitāte attiecībā uz izceļošanu uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs mazinās. 2009.gadā bija vērojams krass šādu iesniegumu skaita pieaugums, pārsniedzot plānoto – tika izskatīts 531 iesniegums. Pārsvārā iesniegumus par izceļošanu uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs iesniedza tie Latvijas valsts piederīgie, kuri izceļoja uz Krievijas Federāciju. Tam pamatojums ir cieši saistīts ar valsts ekonomisko situāciju, tai skaitā bezdarbu.

PERSONAS TIESISKĀ STATUSA NOTEIKŠANA

PMLP nosaka personu piederību pie:

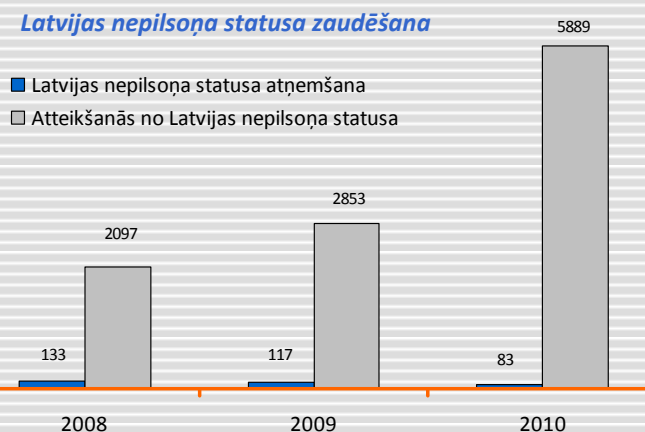
- Latvijas pilsoņu kopuma saskaņā ar Pilsonības likumu;
- Latvijas nepilsoņu kopuma saskaņā ar likuma „Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības” nosacījumiem;
- Latvijas bezvalstnieku kopuma saskaņā ar Bezvalstnieku likuma nosacījumiem.

Dokumentus tiesiskā statusa noteikšanai pieņem PMLP teritoriālās nodaļas, bet lietas izskata PMLP Personu statusa kontroles nodaļa. Lielāko īpatnību veido tiesiskā statusa noteikšanas lietas bērniem, kuri dzimuši ārvalstīs, personām, kuras reģistrē Latvijas pilsonību saistībā ar pamatizglītības vai vispārējās vidējās izglītības pilna kursa apgūšanu latviešu valodā, kā arī pēc 1991.gada 21.augusta dzimušo Latvijas nepilsoņu bērnu atzīšana par Latvijas pilsoņiem.

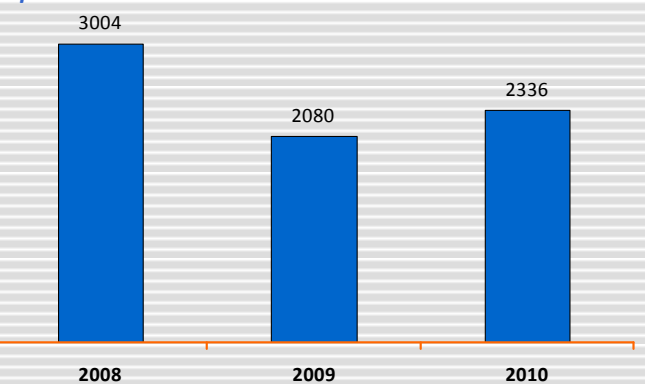
Kopumā 2010.gadā izskatītas 4137 personas tiesiskā statusa noteikšanas lietas. 2009.gadā tika izskatītas 2489 lietas. Tiesiskā statusa noteikšanas lietu skaita pieaugumu ir ietekmējusi Naturalizācijas pārvaldes funkciju pārņemšana. Kopš 2010.gada 1.marta PMLP kompetencē ietilpst arī to personu

Latvijas nepilsoņa statusa zaudēšana

■ Latvijas nepilsoņa statusa atņemšana
□ Atteikšanās no Latvijas nepilsoņa statusa

Naturalizācijas kārtībā Latvijas pilsonībā uzņemto personu skaits

reģistrēšana par Latvijas pilsoņiem, kurām jau ir noteikts tiesiskais statuss Latvijas Republikā (Latvijas nepilsoņi un ārzemnieki ar pastāvīgās uzturēšanās atļaujām), kā arī pēc 1991.gada 21.augusta dzimušo Latvijas nepilsoņu bērnu atzīšana par Latvijas pilsoņiem.

PMLP izskata arī lietas par **LATVIJAS NEPILSOŅA STATUSA ZAUDĒŠANU**, kas ietver atteikšanos no nepilsoņa statusa un nepilsoņa statusa atņemšanu. Ņemot vērā ieilgušo nelabvēlīgo ekonomisko situāciju Latvijā, pārskata gadā turpināja pieaugt iesniegumu par atteikšanos no Latvijas nepilsoņa statusa skaits. Personas izvēlas pieņemt citas valsts pilsonību un izceļot uz pastāvīgu dzīvi ārpus Latvijas vai turpina šeit uzturēties ar pastāvīgās uzturēšanās atļaujām.

2010.gadā iesniegumus par atteikšanos no nepilsoņa statusa iesniegušas 5889 personas. Salīdzinājumam - 2009.gadā iesniegumus par atteikšanos no nepilsoņa statusa bija iesniegušas 2853 personas.

2010. gadā nepilsoņa statuss atņemts 83 personām, bet 2009.gadā nepilsoņa statuss tika atņemts 117 personām.

No 2010.gada 1.marta PMLP izskata iesniegumus par atteikšanos no Latvijas pilsonības. Kopumā 2010.gadā no Latvijas pilsonības atteikušās 245 personas. Tāpat PMLP izskata Latvijas pilsonības atņemšanas lietas. No 2010.gada 1.marta tiesā celtas 82 prasības par Latvijas pilsonības atņemšanu. 2010.gadā stājušies spēkā 40 spriedumi par Latvijas pilsonības atņemšanu.

NATURALIZĀCIJA

Saskaņā ar Pilsonības likumu personām ir tiesības iegūt Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā. Personu iesniegumus par Latvijas pilsonības iegūšanu naturalizācijas kārtībā pieņem jebkurā no 30 PMLP teritoriālajām nodaļām. Pilsonības likumā noteikto zināšanu pārbaudes veic sešās Latvijas pilsētās – Rīgā, Valmierā, Daugavpilī, Jēkabpilī, Liepājā un Ventspilī.

PMLP Naturalizācija pārvalde veic naturalizācijas iesniegumu izskatīšanu, personu atbilstības Pilsonības likumam pārbaudi un sagatavo Ministru kabineta rīkojumu projektus par uzņemšanu Latvijas pilsonībā naturalizācijas kārtībā vai arī lemj par naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas apturēšanu, izbeigšanu vai naturalizācijas atteikumu.

No 2010.gada 1.marta, kopš PMLP ir pārņēmusi Naturalizācijas pārvaldes funkcijas, saņemti 2583 naturalizācijas iesniegumi. Kopumā 2010.gadā saņemti 3182 naturalizācijas iesniegumi. Latvijas pilsonībā uzņemtas 2336 personas. 22 personām naturalizācija atteikta.

Pārskata gadā nedaudz ir samazinājies pieņemto naturalizācijas iesniegumu skaits (2009.gadā tika pieņemti 3470 iesniegumi, bet 2010.gadā – 3182 iesniegumi), tomēr, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2010.gadā ir nedaudz pieaudzis Latvijas Republikas pilsonībā naturalizācijas kārtībā uzņemto personu skaits (2009.gadā naturalizācijas kārtībā Latvijas Republikas pilsonībā uzņemtas 2080 personas, 2010.gadā – 2336 personas).

Naturalizācijas iesniegumus iesniedza galvenokārt jaunieši vecumā līdz 30 gadiem (55,3%). Pārskata gadā pasliktinājās Latvijas pilsonības pretendentu latviešu valodas zināšanas, pirmajā reizē valodas prasmes pārbaudi nokārtoja 56,2% pilsonības pretendentu.

Jau četrus gadus Latvijā ir nemainīgi zems naturalizācijas temps. Pilsonības iegūšanas procesa intensitāti būtiski ietekmē virkne iekšējo un ārējo faktoru:

- iekšējie faktori – sociālekonomiskā situācija, politiskās debātes, masu informācijas līdzekļu pozīcija ar pilsonību un sabiedrības integrāciju saistīto jautājumu atspoguļošanā, valsts valodas pielietošanas vide, informēšanas iespējas u.c.,
- ārējie faktori – Eiropas Savienības pieņemtās regulas, bezvīzu režīma ieviešana nepilsoņiem, kaimiņvalstu (īpaši Krievijas) attieksme pret pilsonības iegūšanas jautājumu Latvijā u.c.

DZĪVESVIETAS DEKLARĒŠANA

Dzīvesvietu var deklarēt tās pašvaldības dzīvesvietas deklarēšanas iestādē, kurā atrodas personas jaunā dzīvesvieta, elektroniski – izmantojot PMLP elektronisko pakalpojumu portālā www.latvija.lv, PMLP, vērstoties teritoriālajā nodaļā - ārzemnieki, bezvalstnieki, ES dalībvalsts, EEZ valsts un Šveices Konfederācijas pilsoņi un viņu ģimenes locekļi.

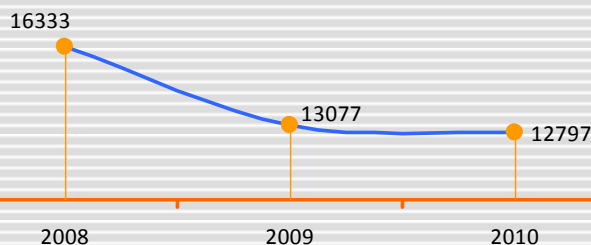
No 2010.gada 1.janvāra PMLP vairs nedeklarē personas dzīvesvietu pa pastu.

Salīdzinot ar 2009.gadu, pārskata gadā būtiski palielinājies pieprasījums pēc dzīvesvietas deklarēšanas. Ja 2009.gadā elektroniski un pa pastu deklarētas 5004 dzīvesvietas (no tām 2000 elektroniski), tad 2010.gadā, kad dzīvesvietas deklarēšanas pa pastu vairs netiek piedāvāta, deklarētas 20 693

Uzziņai:

Iedzīvotāju reģistrs ir viena no valstiski nozīmīgākajām datu bāzēm, kurā ievietota informācija par vairāk kā trīs miljoniem personu. Reģistrs ir vienota valsts iedzīvotāju uzskaites sistēma, kurā tiek uzkrāta informācija par iedzīvotāju vārdu, uzvārdu, to maiņu, personas dzīvesvietu, personu apliecinošajiem dokumentiem u.c. Izmantojot šīs datubāzes resursus, PMLP nodrošina ziņu sniegšanu gan iedzīvotājiem, gan valsts pārvaldes un citām iestādēm.

Sastādīti administratīvā pārkāpumu protokoli

dzīvesvietas. Iemesls, kāpēc ievērojami palielinājies elektroniski iesniegto deklarāciju daudzums, skaidrojams ar pakalpojuma „dzīvesvietas deklarēšana” pieejamības pilnveidošanu un uzlabošanu. Elektronisko pakalpojumu „Dzīvesvietas deklarācijas iesniegšana” ir iespējams saņemt arī izmantojot internetbankas autentifikācijas līdzekļus.

Ērtāka kļuvusi arī dzīvesvietas deklarēšana ārzemniekiem. Ārzemniekiem ir iespēja deklarēt dzīvesvietu vienlaicīgi ar uzturēšanās atļaujas saņemšanu PMLP, līdz ar to nav nepieciešamības apmeklēt pašvaldības iestādi dzīvesvietas deklarēšanai. 2010.gadā dzīvesvietas deklarētas 2110 ārzemniekiem (2010.gadam plānots tika 2500).

IEDZĪVOTĀJU REĢISTRA DARBĪBA

Viens no PMLP sniegtajiem pakalpojumiem ir ziņu sniegšana no iedzīvotāju reģistra gan iedzīvotājiem, gan valsts pārvaldes un citām iestādēm. Pārskata periodā PMLP izsniegusi 22 788 izziņas. Minētajā skaitā ietilpst gan vispārīga rakstura izziņas (559), gan izziņas no iedzīvotāju reģistra (22 229).

Izsniegto izziņu skaits samazinās – 2009.gadā tika izsniegtas 24 959 izziņas. Iemesls izsniegto izziņu skaita samazinājumam - valstī attīstās un uzlabojas informācijas aprīte elektroniskā veidā, līdz ar to valsts iestādēm un uzņēmumiem samazinās nepieciešamība pieprasīt dažādas izziņas. Izsniegto izziņu skaita samazinājumu nosaka arī tas, ka iedzīvotājiem izziņu par dzīvesvietu ir iespējams saņemt arī pašvaldībā, bet valsts un pašvaldību institūcijām šo informāciju ir iespējams iegūt tiešsaistes režīmā.

Būtiski pieaudzis no iedzīvotāju reģistra elektroniski sniegtās informācijas apjoms - 454 151, pārsniedzot plānoto skaitu (120 000).

Iedzīvotāju reģistra darbības aktualitāti un nozīmību raksturo arī tajā iekļauto un aktualizēto ziņu skaita pieaugums. Pārskata gadam tika plānots iekļaut un/vai aktualizēt 1 100 000, bet reāli pārskata gadā iedzīvotāju reģistrā iekļauto un aktualizēto ziņu skaits sasniedz 1 434 839.

ADMINISTRATĪVO PĀRKĀPUMU KONSTATĒŠANA

PMLP sastāda administratīvo pārkāpumu protokolus par pārkāpumiem, kas saistīti ar personu apliecinošiem un ceļošanas dokumentiem, iecelošanas un uzturēšanās prasību neievērošanu, dzīvošanu bez deklarētas dzīvesvietas un citiem tiesību aktos noteiktajiem pārkāpumiem.

2010.gadā PMLP darbinieki sastādīja 12 797 administratīvo pārkāpumu protokolus. Nedaudz sarucis sastādīto administratīvo pārkāpumu protokolu skaits - 2009.gadā PMLP darbinieki sastādīja 13 077 administratīvo pārkāpumu protokolus. Administratīvie protokoli pārsvarā sastādīti par normatīvo aktu prasību pārkāpumiem, kas saistīti ar personu apliecinošu dokumentu nozaudēšanu, nederīga dokumenta lietošanu (bojāta pase, beidzies pases derīguma termiņš), dzīvošanu bez personu apliecinoša dokumenta un citiem.

STARPTAUTISKIE PROJEKTI

PMLP turpinās nozīmīgas Eiropas Savienības programmas – Solidaritātes un migrācijas plūsmu pārvaldīšanas pamatprogramma – īstenošana. Programmu veido četri dažādi fondi: Eiropas Bēgļu fonds, Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonds, Eiropas Atgriešanās fonds un Eiropas Ārējo robežu fonds.

2010.gadā noslēgušies četri PMLP īstenoti projekti:

EIROPAS BĒĢĻU FONDA (EBF) PROJEKTS „PATVĒRUMA PROCEDŪRAS KVALITĀTES UZLABOŠANA”:

Projekta mērķis - Starptautiskās aizsardzības lūgumu izskatīšanas procedūru kvalitātes uzlabošana, kā arī patvēruma procedūrā iesaistīto darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana, esošās procedūras kvalitātes un administratīvās kapacitātes uzlabošana.

Projekta ietvaros:

- Apmācīti patvēruma procedūrā iesaistīto valsts pārvaldes iestāžu darbinieki, kā arī Administratīvo rajona tiesu tiesneši par jaunā Patvēruma likuma piemērošanas procedūru

- Izstrādāti Patvēruma likuma komentāri (autors J.Gromovs). Latvijas Republikas valsts pārvaldes iestāžu un tiesu darbiniekiem, kā arī Latvijas augstskolu bibliotēkām izplatīti 750 eksemplāri. Grāmata ir teicams palīgīdzeklis darbā ar patvēruma procedūru - lietu izskatīšanu, piemērošanu un Patvēruma likuma normu interpretāciju.
- Izstrādāta Patvēruma procedūras rokasgrāmata kā palīgmateriāls PMLP Patvēruma lietu nodaļas jauniejiem un esošajiem darbiniekiem, lai atvieglotu patvēruma lietas izskatīšanu. Rokasgrāmatā ir iekļauta informācija par darbībām, kas Patvēruma lietu nodaļas darbiniekiem veicamas, sākot no patvēruma iesnieguma saņemšanas un lietas iekārtošanas līdz pat darbībām, kas veicamas attiecībā uz personu, kurai piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss, kā arī iekļauti tipveida lēmumu paraugi.
- Optimizēta patvēruma meklētāju intervijas procedūra. Sadarbībā ar Valsts Robežsardzi pārstrādāta Patvēruma meklētāju sākotnējā aptaujas anketa. Pārstrādāts Pārrunu ar patvēruma meklētāju protokols un protokola pielikums – jautājumu saraksts. Veikta jautājumu sadale pa grupām: politiskie motīvi, reliģiskie motīvi, rases, ādas krāsas, etniskās piederības motīvi, sodi, spīdzināšana, vardarbība, nepilngadīgo intervija.

Projekts noslēdzies 31.01.2010. Projekts īstenošanā apgūti: 39 230 LVL (Eiropas Bēgļu fonda finansējums - 29 422 LVL, valsts budžeta finansējums 9 808 LVL).

EIROPAS BĒGLU FONDA (EBF) PROJEKTS „UZŅEMŠANAS FUNKCIJU OPTIMIZĀCIJAS IZPĒTE UN VIENOTĀS MIGRĀCIJAS INFORMĀCIJAS SISTĒMAS PATVĒRUMA MEKLĒTĀJU APAKŠSISTĒMAS UZLABOŠANA”:

Projekta mērķis – īstenot ES patvēruma politiku, izveidojot efektīvu patvēruma meklētāju uzņemšanas procedūru nodrošinājumu. Optimizēt patvēruma meklētāju uzņemšanas procedūras un patvēruma meklētāju izmitināšanas centra „Mucenieki” saimniecisko efektivitāti. Uzlabot patvēruma meklētāju personu datu apstrādi.

Projekta ietvaros:

- Veikta Patvēruma meklētāju izmitināšanas centra „Mucenieki” (turpmāk – PMIC) tehniskā ekspertīze. Izveidota darba grupa, kas izvērtēja tehniskās ekspertīzes rezultātus, PMLP īstenojamās funkciju un izmaksu efektivitāti un nevalstiskā sektora piesaistīšanas iespējas dažādu PMLP funkciju pārņemšanā patvēruma jomā;
- Veikti uzlabojumi Vienotās Migrācijas informācijas sistēmas Patvēruma meklētāju apakšsistēmā. Izstrādāts Vienotās Migrācijas informācijas sistēmas Patvēruma meklētāju apakšsistēmas prototips;
- Izstrādāts rīcības plāns nepieciešamajiem uzlabošanas darbiem PMIC un izveidots ekonomiski efektīvāks PMIC ekspluatācijas un uzņemšanas funkciju nodrošināšanas modelis. Uzlabots dzīvojamo platību stāvoklis PMIC;
- Nodrošināti veselības aprūpes un tulkošanas pakalpojumi, iegādāti nepieciešamie sadzīves priekšmeti, apmaksāti ceļa izdevumi projekta mērķauditorijai ;
- Izstrādāti priekšlikumi patvēruma meklētāju materiālās palīdzības sniegšanas koordinēšanas datu apstrādes drošības uzlabošanai.

Projekts noslēdzies 30.06.2010.

Projekta īstenošanā apgūti 180 152 LVL.

EIROPAS ATGRIEŠANĀS FONDA PROJEKTS „PILSONĪBAS UN MIGRĀCIJAS LIETU PĀRVALDES DARBINIEKU APMĀCĪBA”

Projekta mērķis - veicināt sadarbību ar citu valstu dienestiem, lai saīsinātu informācijas saņemšanas un lēmuma pieņemšanas laiku par personām, kuras pārkāpušas ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumus un apmācīt PMLP darbiniekus, kuri iesaistīti nelegāli ceļojošo personu atgriešanas jautājumu risināšanā.

Projekta ietvaros uzlabotas svešvalodu zināšanas 41 PMLP darbiniekam, kas iesaistīti nelegāli ceļojošo personu atgriešanas jautājumu risināšanā.

Projekts noslēdzies 2010.gada 28.februārī.

Projekta īstenošanā apgūti: 82 098 LVL (Eiropas Atgriešanās fonda finansējums - 61 573 LVL, valsts budžeta finansējums 20 525 LVL).

ĀRĒJO ROBEŽU FONDA PROJEKTS „NACIONĀLĀS VIS SAVIENOJUMA AR CENTRĀLO VIS NODROŠINĀŠANA”

Projekta mērķis - uzlabot migrācijas procesu kontroli, ārējo drošību, nodrošināt datu apmaiņu starp Latvijas Nacionālo Vīzu informācijas sistēmu un Eiropas Savienības Centrālo vīzu informācijas sistēmu, kā arī veikt lietotāju apmācību.

Projekta ietvaros nodrošināta Nacionālās VIS sasaistes izveide ar Centrālo VIS. Veikta programmatūras izstrāde un lietotāju apmācība, darba vietu aprīkošana vīzu izsniegšanai, tehniskā aprīkojuma iegāde, apmācību organizēšana, pievienošanās ICAO PKD

Projekts noslēdzies 2010.gada 30.jūnijā. Projekta īstenošanā apgūti 453 258 LVL.

Pārskata gadā uzsākti un tiek turpināti šādi projekti:

ĀRĒJO ROBEŽU FONDA PROJEKTS "NACIONĀLĀS VIS ATTĪSTĪBA, NODROŠINOT TĀS ATBILSTĪBU EK SNIETAJAI TEHNISKĀS DOKUMENTĀCIJAS GALĪGAJAI VERSIJAI UN NEPIECIEŠAMO APMĀCĪBU NODROŠINĀŠANA SISTĒMAS LIETOTĀJIEM”

Projekta mērķis - nodrošināt informācijas apmaiņu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm par Šengenas vīzām un uzlabot vīzu izsniegšanas procesu.

Projekta ietvaros tiks turpināta NVIS pilnveidošana, lai nodrošinātu tās sasaisti ar CVIS un tādējādi atvieglotu datu apmaiņu starp ES dalībvalstīm saistībā ar vīzu pieteikumiem un ar tiem saistītajiem lēmumiem. NVIS tiks papildināta ar jaunu uzlabotu funkcionalitāti – VISION un VIS MAIL, kas nodrošinās ātru un ērtu konsultāciju mehānismu starp ES dalībvalstīm par vīzu jautājumiem. Ņemot vērā izmaiņas NVIS, tiks veikta lietotāju apmācība par darbu ar jaunajām sistēmām.

Projekts uzsākts 2010.gada 1.jūnijā, to plānots pabeigt 2011.gadā.

Projekta ieviešanai novirzīti 1 477 782 LVL.

ĀRĒJO ROBEŽU FONDA PROJEKTS “VĪZU IZSNIEGŠANAS LABĀKĀS PRAKSES ROKASGRĀMATAS IZSTRĀDE”

Projekta mērķis - izstrādāt rīku vīzu izsniegšanas procesā iesaistītā personāla kvalifikācijas celšanai, tādējādi uzlabojot vīzu izsniegšanas procesu.

Projekta ietvaros paredzēts izstrādāt elektronisku interaktīvu rīku, kas saturēs informāciju un norādes par Nacionālajā vīzu informācijas sistēmā (NVIS) veicamajām lietotāju darbībām. Rīks būs pieejams publiskajā tīmeklī autorizētām personām. Rokasgrāmata būs pieejama Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, Valsts robežsardzes un Latvijas Republikas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību ārvalstīs darbiniekiem, kuri darbā izmanto NVIS.

Projekts uzsākts 2010.gada 1.oktobrī, to plānots pabeigt 2011.gadā. Projekta īstenošanai novirzīti 49 196 LVL.

EIROPAS ATGRIEŠANĀS FONDA PROJEKTS „ATGRIEŠANĀS JOMĀ IESAISTĪTO VALSTS IESTĀŽU DARBINIEKU VALODU APMĀCĪBA”

Projekta mērķis - veicināt sadarbību ar citu valstu dienestiem, lai saīsinātu informācijas saņemšanas un lēmuma pieņemšanas laiku par ārzemniekiem, kuri pārkāpuši ieeļošanas un uzturēšanās nosacījumus. Uzlabot un pilnveidot to PMLP darbinieku un Valsts robežsardzes amatpersonu svešvalodu zināšanas, kas saistīti ar ārzemnieku, kuri pārkāpuši ieeļošanas un uzturēšanās nosacījumus, atgriešanas jautājumu risināšanu.

Projekta ietvaros plānots organizēt svešvalodu (angļu, franču, spāņu un arābu valodu) apmācību 42 PMLP darbiniekiem un 41 Valsts robežsardzes amatpersonai, izstrādāt personāla apmācības koncepciju, kas sniegs priekšstatu par PMLP darbinieku un Valsts robežsardzes amatpersonu svešvalodu apmācību vajadzībām un nepieciešamajiem finanšu resursiem apmācībai turpmākajos gados.

Projekts uzsākts 2010.gada 1.jūnijā, to plānots pabeigt 2011.gadā. Projekta īstenošanai novirzīti 45 483 LVL.

EIROPAS ATGRIEŠANĀS FONDA PROJEKTS "NELEGĀLO IMIGRANTU LIETU DIGITĀLĀ ARHĪVA IZVEIDOŠANA UN ATTĪSTĪŠANA”

Projekta mērķis – paaugstināt iesaistīto institūciju administratīvo kapacitāti atgriešanas jomā. Nodrošināt nepieciešamo aprīkojumu un programmatūru nelegālo imigrantu lietu digitālā arhīva izveides uzsākšanai.

Projekta ietvaros plānots noteikt tipiskākos nelegālo imigrantu lietu dokumentu veidus, izstrādāt darba uzdevumu iepirkumam par digitālā arhīva izstrādi un ieviešanu, izstrādāt nelegālo imigrantu personu lietu kārtības un aprites kārtību projekta īstenošanas laikā, uzstādīt 2 skenēšanas darba

stacijas, palielināt esošo serveru kompleksa veiktspēju, atlasīt 10 000 nelegālo imigrantu personu lietas, sašķirot lietu dokumentus un personu lietas sagatavot skenēšanai, izstrādāt digitālā arhīva testa versiju un veikt 1000 dokumentu vienību testa skenēšanu.

Projekts uzsākts 2010.gada 1.jūlijā, to plānots pabeigt 2011.gadā. Projekta īstenošanai novirzīti 156 022 LVL.

EIROPAS ATGRIEŠANĀS FONDA PROJEKTS „SADARBĪBAS UZLABOŠANA STARP ATGRIEŠANĀS PROCESĀ IESAISTĪTĀJĀM STRUKTŪRĀM, NODROŠINOT KVALITATĪVU DATU PIEEJAMĪBU”

Projekta mērķis - Novērst šķēršļus personu atgriešanās procesā un uzlabot informācijas apmaiņu ar citām Šengenas līguma dalībvalstīm. Veikt datu par personām, kam noteikti ierobežojumi pārvietoties un uzturēties Šengenas valstu teritorijā, sinhronizēšanu Nacionālajā ieceļošanas aizliegumu reģistrā un SIS.

Projekta ietvaros plānots izveidot web servisu, kas spēj nodrošināt ātrāku datu aktualizāciju SIS, minimizēt risku iekļaut neatbilstošus datus, citām valsts iestādēm un Šengenas dalībvalstīm nodrošināt ātrāku piekļuvi ieceļošanas aizlieguma ziņojumiem, ko izdevušas Latvijas kompetentās iestādes, samazināt risku atgriešanās procesā iesaistīto personu nepamatotai aizturēšanai Šengenas dalībvalstu teritorijā un uz ārējās robežas.

Projekts uzsākts 2010.gada 1.oktobrī, to plānots pabeigt 2011.gadā. Projekta īstenošanai novirzīti 34 154 LVL.

EIROPAS BĒGĻU FONDA PROJEKTS „PILSONĪBAS UN MIGRĀCIJAS LIETU PĀRVALDES DARBINIEKU APMĀCĪBA”

Projekta mērķis - Uzlabot starptautiskās aizsardzības lūgumu izskatīšanas procedūru kvalitāti un stiprināt administratīvās struktūras nolūkā reaģēt uz uzdevumiem, kādus radījusi ciešāka sadarbība ar citām valstīm. Apmācīt lielāku Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes darbinieku skaitu par jaunā Patvēruma likuma pielietošanu, lai strauja patvēruma meklētāju skaita pieauguma gadījumā uzreiz iesaistītu nepieciešamos cilvēkresursus.

Projekta ietvaros plānota angļu valodas apmācība Lielbritānijā un Latvijā. Franču valodas apmācība Francijā un Latvijā. Pieredzes apmaiņas vizītes ES dalībvalstīs, lai iepazītos ar šo valstu pieredzi patvēruma meklētāju un bēgļu jautājumu risināšanā. Dalība ES apmācībasursos, kas tiek organizēti Eiropas Patvēruma mācību programmas projekta ietvaros, lai veicinātu Vienotās Eiropas patvēruma sistēmas izveidi. Semināri par jaunā Patvēruma likuma normu darbību un kultūratšķirībām. Apmācību koncepcijas izstrāde.

Projekts uzsākts 2010.gada 1.jūlijā, to plānots pabeigt 2011.gadā. Projekta īstenošanai novirzīti 58 860 LVL.

EIROPAS BĒGĻU FONDA PROJEKTS "NEPIECIEŠAMĀS UZŅEMŠANAS UN PALĪDZĪBAS PATVĒRUMA MEKLĒTĀJIEM PILNVEIDOŠANA PATVĒRUMA MEKLĒTĀJU IZMITINĀŠANAS CENTRĀ "MUCENIEKI”

Projekta mērķis - Nepieciešamo uzņemšanas apstākļu un palīdzības nodrošināšana patvēruma meklētājiem PMIC "Mucenieki". Sniegt praktisku palīdzību patvēruma meklētājiem un uzlabot patvēruma meklētāju personu datu apstrādi.

Projekta ietvaros plānots sniegt materiālo palīdzību patvēruma meklētājiem, kas uzturas PMIC „Mucenieki”, nodrošināt viņiem veselības aprūpes pakalpojumus, psiholoģisko atbalstu, kā arī tulkošanas pakalpojumus. Izglītēt PMIC „Mucenieki” darbiniekus par pirmās palīdzības sniegšanu. Iesaistītajām organizācijām nodrošināt informācijas pieejamību par sniegto palīdzību patvēruma meklētājiem, bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu. Uzlabot PMIC „Mucenieki” sadzīves apstākļus. Papildināt Vienotās migrācijas informācijas sistēmas Patvēruma meklētāju apakšsistēmu ar patvēruma pieteikuma un pieņemto lēmumu procesiem, sagatavot specifikāciju sarakstes un tiesvedības procesiem.

Projekts uzsākts 2010.gada 1.jūlijā, to plānots pabeigt 2011.gadā. Projekta īstenošanai novirzīti 166 410 LVL.

INFORMĀCIJA PAR PAKALPOJUMIEM

PMLP savas kompetences ietvaros sniedz šādus publiskos pakalpojumus:

- izsniedz, reģistrē un anulē uzturēšanās atļaujas;
- apstiprina ielūgumus vīzu pieprasīšanai un izsaukumus uzturēšanās atļauju pieprasīšanai;

- izsniedz, atceļ un anulē vīzas;
- izsniedz darba atļaujas;
- apstiprina ceļotāju sarakstus skolēnu ekskursijām Eiropas Savienības teritorijā;
- izsniedz personu apliecinošus un ceļošanas dokumentus;
- izgatavo un izsniedz politiski represēto personu un nacionālās pretošanās kustības dalībnieku apliecības;
- izskata dokumentus, pieņem lēmumu par repatrianta statusa piešķiršanu;
- pieņem lēmumu par pabalsta piešķiršanu repatriantiem;
- izskata patvēruma meklētāju iesniegumus un pieņem lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt;
- pieņem lēmumu par pabalsta piešķiršanu bēgļiem vai personām, kurām piešķirts alternatīvais statuss;
- sniedz informāciju no ledzīvotāju reģistra;
- sniedz konsultācijas;
- pieņem paziņojumus par Latvijas valsts piederīgo dzīvesvietas adresi ārvalstīs;
- izskata dokumentus un pieņem lēmumu par personu tiesisko statusu Latvijas Republikā;
- izskata iesniegumus par atteikšanos no Latvijas pilsoņa, Latvijas nepilsoņa un Latvijas bezvalstnieka statusa, kā arī iesniegumus par Latvijas pilsonības atjaunošanu;
- pieņem, izskata iesniegumus par Latvijas pilsonības iegūšanu naturalizācijas kārtībā un pieņem lēmumu par Latvijas pilsonības piešķiršanu naturalizācijas kārtībā vai pieņem lēmumu par naturalizācijas atteikumu.

IZMAIŅAS PUBLISKO PAKALPOJUMU SNIEGŠANĀ

No 2010.gada 1.janvāra ieviests vienas pieturas aģentūras princips:

- darba atļaujas un uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas procedūrā. Darba devējiem, kas nodarbina ārzemniekus, trešo valstu pilsoņu uzaicināšanai nepieciešams tikai PMLP apstiprināts uzaicinājums vai ielūgums un personai nav jāvēršas Nodarbinātības Valsts aģentūrā;
- attiecībā uz ārzemnieka dzīvesvietas deklarēšanu. Ārzemniekam ir iespēja vienlaicīgi ar uzturēšanās atļaujas saņemšanu PMLP deklarēt dzīvesvietu, neapmeklējot pašvaldības iestādi dzīvesvietas deklarēšanai.

Ar 2010.gada 1.martu pārņemti Naturalizācijas pārvaldes valsts pārvaldes uzdevumi, optimizēta naturalizācijas procedūra. ledzīvotājiem ir iespēja iesniegt naturalizācijas iesniegumu jebkurā no 30 PMLP teritoriālajām nodaļām, neatkarīgi no deklarētās dzīvesvietas (agrāko 7 Naturalizācijas pārvaldes reģionālo nodaļu vietā). Persona var izvēlēties jebkuru no 6 pilsētām Latvijā, kur kārtot naturalizācijas pārbaudījumus. Samazināts iesniedzamo dokumentu skaits un naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas laiks, jo nepieciešamā informācijas apmaiņa tiek veikta vienas iestādes ietvaros. Persona informāciju par uzņemšanu pilsonībā un uzaicinājumu noformēt pilsoņa pasi saņem pa pastu dzīvesvietā.

Sākot no 2010.gada 24.aprīļa, iedzīvotāji sev nepieciešamās izziņas no ledzīvotāju reģistra var saņemt ne vien līdzšinējā piecu un vienas darbdienu laikā, bet arī steidzamības kārtā – divu stundu laikā, par to samaksājot valsts nodevu Ls 10,50.

No 2010.gada 1.jūlija, pārtraukta izceļošanas pabalstu piešķiršana Krievijas militārajiem pensionāriem un viņu ģimenes locekļiem, līdz ar to PMLP vairs neskata jautājumus un nesagatavo lēmuma projektus par izceļošanas pabalstu piešķiršanu Krievijas militārajiem pensionāriem un viņu ģimenes locekļiem.

Uzsākta bērnu līdz piecu gadu vecumam fotografēšana personu apliecinošu dokumentu izsniegšanai teritoriālajās nodaļās. Lai nodrošinātu kvalitatīvu fotografēšanu, teritoriālās nodaļas ir apgādātas ar speciāli piemērotiem krēsliem bērnu fotografēšanai.

Uzsākts un turpinās darbs pakalpojuma „Personas sagatavotas vēstules nosūtīšana norādītajam (meklējamam) adresātam, ja nav tiesiska pamata izsniegt informāciju no ledzīvotāju reģistra” ieviešanai elektroniskajā vidē.

PUBLISKO PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBAS NODROŠINĀŠANA

PMLP pakalpojumu nodrošināšanai ir izveidots teritoriālo struktūrvienību tīkls visā Latvijas teritorijā. Pakalpojuma saņēmējs var izvēlēties pakalpojuma saņemšanas vietu un veidu, neatkarīgi no personas deklarētās dzīvesvietas vai juridiskās personas adreses. Šāda pieeja nodrošina, ka pakalpojumu var saņemt ikviens, tai skaitā personas, kas atrodas veselības aprūpes un izglītības iestādēs, ieslodzījuma vietās, Latvijas valstspiederīgie, kuri dzīvo ārzemēs, kā arī personas bez noteiktas dzīvesvietas. PMLP regulāri analizē teritoriālo struktūrvienību noslogojumu un atbilstoši pakalpojumu pieprasījumam pārskata darbinieku skaitu teritoriālajās struktūrvienībās, tādejādi nodrošinot efektīvu pakalpojumu sniegšanu atbilstoši pieprasījumam.

Pārskata periodā PMLP turpināja darbu, lai izveidotu augstākajiem standartiem atbilstošu iedzīvotāju apkalpošanas līmeni un veicinātu PMLP pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem.

Pāreja uz augsta līmeņa standartiem atbilstošu klientu apkalpošanas sistēmu PMLP nodaļās tika uzsākta 2000.gadā. Pakalpojumu pieejamības veicināšanai 2010.gadā uzsākta klientu apkalpošana Jēkabpils nodaļas Līvānu filiālē.

Dobeles, Liepājas un Limbažu nodaļā izveidota moderna, mūsdienu prasībām atbilstoša klientu apkalpošanas zāle un ieviesta klientu apkalpošanas sistēma. Šobrīd jau 29 nodaļas strādā mūsdienīgās, īpaši aprīkotās telpās. Neskatoties uz ierobežotajiem budžeta līdzekļiem, PMLP turpina teritoriālo nodaļu modernizāciju, lai modernas klientu apkalpošanas zāles varētu ieviest visās teritoriālajās nodaļās un ikviens PMLP klients varētu saņemt kvalitatīvus, efektīvus un pārskatāmus pakalpojumus.

Visās 30 PMLP teritoriālajās nodaļās Latvijā par PMLP pakalpojumiem var norēķināties ar maksājumu kartēm - VISA, VISA Electron, Maestro, Master un American Express. Joprojām ir saglabāta iespēja norēķināties, veicot naudas pārvedumu bankā.

Pakalpojumu pieejamība tiek nodrošināta klātienē (PMLP teritoriālajā nodaļā vai citā struktūrvienībā) un attālināti: elektroniskajā vidē, pa pastu vai telefoniski.

Vairāki PMLP pakalpojumi ir saistīti ar personas identificēšanu, piemēram, personu apliecinošu un ceļošanas dokumentu vai uzturēšanās atļaujas izsniegšana, rakstiskas izziņas izsniegšana u.c., tāpēc šie pakalpojumi ir pieejami tikai klātienē.

Elektroniskajā vidē PMLP sniedz šādus bezmaksas pakalpojumus:

Pakalpojumi, kuri ir pieejami bez autentifikācijas līdzekļiem:

- „Personas dzīvesvietas pašvaldības kārtējā gada sākumā noskaidrošana”,
- „Ieceļošanas konsultants”,
- „Personvārdu meklēšanas personvārdu datu bāze”.

Pakalpojumi, kuri ir pieejami ar autentifikācijas līdzekļiem:

Ar internetbanku vai drošu elektronisko parakstu:

- „Dzīvesvietas deklarācijas iesniegšana” – pakalpojums nodrošina iespēju personai deklarēt savu, sava nepilngadīgā bērna, aizbildnībā vai aizgādībā esošas personas dzīvesvietu Latvijā.
- „Manā īpašumā deklarētās personas” – pakalpojums nodrošina iespēju fiziskajām personām iegūt informāciju par saviem Zemesgrāmatā reģistrētajiem nekustamajiem īpašumiem un iedzīvotājiem, kuriem ir spēkā reģistrācija dzīvesvietā šo īpašumu adresēs.
- „Mani vai manas pārstāvētās personas dati ledzīvotāju reģistrā” – pakalpojums nodrošina iespēju personai uzzināt, kādas ziņas par to, tās nepilngadīgo bērnu, aizbildnībā vai aizgādībā esošo personu ir iekļautas ledzīvotāju reģistrā.
- „Pārbaude, vai persona ir iekļauta ledzīvotāju reģistrā un vai nav ziņu par personas nāvi” – pakalpojums nodrošina iespēju pārbaudīt ledzīvotāju reģistrā iekļautos datus to, vai persona ar lietotāja norādīto personas kodu ir iekļauta ledzīvotāju reģistrā un, ja ir iekļauta, vai persona pēc ledzīvotāju reģistra ziņām nav mirusi.
- „Pārbaude, vai personai ir spēkā reģistrācija dzīvesvietā norādītajā adresē” – pakalpojums nodrošina iespēju pārbaudīt ledzīvotāju reģistrā iekļautos datus to, vai personai ar lietotāja norādīto personas kodu ir spēkā reģistrācija dzīvesvietā lietotāja norādītajā adresē.

Ar drošu elektronisko parakstu:

- „Ielūguma apstiprināšana vīzas pieprasīšanai” – pakalpojums nodrošina iespēju iesniegt pieteikumu ielūguma apstiprināšanai, kas nepieciešams, lai ārzemnieks varētu pieprasīt vīzu ieceļošanai Latvijas Republikā.
- „Izsaukuma apstiprināšana uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai” – pakalpojums nodrošina iespēju iesniegt pieteikumu izsaukuma apstiprināšanai, kas nepieciešams, lai ārzemnieks varētu pieprasīt uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā.
- „Iesniegums par aizliegumu vai atļauju izmantot personas ķermeni, audus un orgānus pēc nāves” – pakalpojums nodrošina iespēju personai paziņot PMLP savu gribu par aizliegumu vai atļauju izmantot savu ķermeni, audus un orgānus pēc nāves.
- „Iesniegums par dzīvesvietas reģistrēšanu ārvalstīs” – pakalpojums nodrošina iespēju personai paziņot PMLP savu, sava nepilngadīgā bērna, aizbildnībā vai aizgādībā esošas personas dzīvesvietas adresi ārvalstīs.

Maksas pakalpojumi, kuri ir pieejami ar drošu elektronisko parakstu:

- Pieprasījums izziņas saņemšanai no ledzīvotāju reģistra par sevi vai pārstāvēto personu” – pakalpojums dod iespēju personai pieprasīt izziņu par savām, sava nepilngadīgā bērna, aizbildnībā vai aizgādībā esošas personas ledzīvotāju reģistrā iekļautajām ziņām.
- „Pieprasījums izziņas saņemšanai no ledzīvotāju reģistra par trešo personu” – pakalpojums dod iespēju personai pieprasīt izziņu par trešās personas ledzīvotāju reģistrā iekļautajām ziņām.

Statistikas rādītāji liecina, ka PMLP e-pakalpojumi kopumā ir vieni no pieprasītākajiem. Īpaši bieži iedzīvotāji izmanto pakalpojumus „Dzīvesvietas deklarācijas iesniegšana”, „Manā īpašumā deklarētās personas”, „Pārbaude, vai personai ir spēkā reģistrācija dzīvesvietā norādītajā adresē”, „Mani vai manas pārstāvētās personas dati ledzīvotāju reģistrā”. Personas, pieprasot e – pakalpojumus, labprātāk izmanto internetbankas autentifikācijas līdzekļus.

Lai pakalpojumus varētu saņemt attālināti, PMLP nodrošina iespēju atsevišķus pakalpojumus pieprasīt un saņemt pa pastu. Piemēram, PMLP var palīdzēt sazināties ar meklējamo personu (radu, senu draugu vai paziņu, kura adrese pazaudēta, aizmirsta u.tml.), pārsūtot meklējamam cilvēkam uz viņa reģistrēto dzīvesvietu, par kuru ziņas iekļautas ledzīvotāju reģistrā, klienta pievienoto rakstisko ziņu. Pa pastu var nosūtīt paziņojumu par dzīvesvietas ārzemēs norādīšanu. Pa pastu var saņemt arī atsevišķus ledzīvotāju reģistra nodrošinātus pakalpojumus, piemēram, statistisko informāciju.

Iedzīvotāju ērtībām PMLP mājas lapā darbojas „Forums”, kurā iedzīvotāji var uzdot jautājumu un saņemt atbildi par interesējošu jautājumu, neapmeklējot iestādi.

Iespējai saņemt pakalpojumus attālināti pa telefonu PMLP nodrošina informatīvā tālruņa darbību. Pakalpojums sniedz iespēju iedzīvotājiem Rīgā pieteikties pakalpojumu saņemšanai, veicot iepriekšēju pierakstu, kā arī saņemt ar PMLP uzdevumu izpildi saistītu informāciju – par apmeklētāju pieņemšanas laiku, atrašanās vietu utt.

STARPIESTĀŽU PAKALPOJUMI

Iedzīvotāju reģistrs ir vienīgais no valsts nozīmes reģistriem, kura informāciju tiešsaistes (on-line) datu apstrādes režīmā izmanto visi pārējie valsts reģistri. Iedzīvotāju reģistrs tiek izmantots arī e-pārvaldes un e-pakalpojumu darbības nodrošināšanā.

Starpiestāžu pakalpojumus valsts pārvaldes funkciju un uzdevumu izpildei valsts un pašvaldību iestādēm PMLP sniedz bez maksas. Piemēram: ledzīvotāju reģistra tiešsaistes datu pārraides sistēmas tehniskā pieslēguma izmantošana, personas datu monitorings, ledzīvotāju reģistra tiešsaistes datu pārraides sistēmas programmatūras audita izdrukas sagatavošana, izziņas, statistiskas informācijas vai sistēmas programmatūras audita izdrukas nosūtīšana u.c.

Viens no PMLP nodrošinātajiem starpiestāžu pakalpojumiem ir datu apmaiņas nodrošināšana tiešsaistes (on-line) datu apstrādes režīmā. Starp PMLP un valsts un pašvaldību iestādēm izveidotas 240 starpsistēmu saskarnes, no kurām lielākā daļa (108) saskarnes nodrošina datu apmaiņu ledzīvotāju reģistra informācijas sistēmā, bet pārējās saskarnes nodrošina datu apmaiņu Nacionālajā Vīzu informācijas sistēmā (8) un Vienotajā Vīzu informācijas sistēmā (5).

2010.gadā, salīdzinot ar 2009.gadu, ir palielinājies nodrošināto tiešsaistes datu apmaiņas saskarņu skaits (2009.gadā tādas bija 235, bet 2010.gadā 240) un samazinājies PMLP uzturēto informācijas sistēmu fizisko lietotāju skaits (2009.gadā fiksēts 19 791 lietotājs, bet 2010.gada – 18 216 lietotāji).

PMLP uzturēto informācijas sistēmu lietotāja skaita samazinājums skaidrojams ar to, ka rūpīgi tika izvērtētas nepieciešamības piekļuvei informācijas sistēmām un tika anulētas tiesības tiem, kuri informācijas sistēmas nelietoja (piemēram, policijā), kā arī darbinieku skaita samazinājums valsts un pašvaldību iestādēs. Ziņu saņemšanas procesa optimizācijai izmantota tiešsaistes datu apmaiņa.

INFORMĀCIJA PAR PMLP VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

Attīstības un iestādes darba kvalitātes nepārtrauktai pilnveidošanai regulāri tiek veikti plānoti un neplānoti auditi, funkcionālā izvērtēšana un darbinieku novērtēšana. Veicot auditus, tiek noteiktas un novērtētas būtiskākās riska jomas. Novērtējot PMLP iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un lietderību, audita ieteikumu veidā tiek ieteikti iespējamie uzlabojumi.

PMLP auditus veic Iekšlietu ministrijas Iekšējā audita nodaļa. Atbilstoši Iekšlietu ministrijas 2010.gada 8.aprīļa rīkojumam Nr.650 „Par grozījumiem Iekšlietu ministrijas 2010.gada 12.februāra rīkojumā Nr.294 „Par Iekšējā audita sistēmu” Iekšējā audita veikšana padotības iestādēs ir Iekšlietu ministrijas kompetencē.

Saskaņā ar PMLP rīkojumu pārskata gadā tika plānoti trīs PMLP Iekšējie auditi, tomēr no plānotā skaita tika veikts viens audits. Audita procesā izvērtēta fizisko personu datu apstrādes sistēmu drošība (PMLP uztur nozīmīgas Valsts informācijas sistēmas, kas ir arī personas datu apstrādes sistēmas). Veiktā audita rezultātā sniegti četri ieteikumi.

STRUKTURĀLĀS REFORMAS UN FUNKCIJU OPTIMIZĀCIJA

2010.gadā, salīdzinot ar 2009.gadu, PMLP netika veiktas apjomīgas strukturālas reformas. No 2010.gada 1.marta PMLP pievienota Naturalizācijas pārvalde, tā rezultātā izveidojot jaunu PMLP struktūrvienību - PMLP Naturalizācijas pārvalde. Līdz ar Naturalizācijas pārvaldes funkciju pārņemšanu ir paplašinājušās PMLP funkcijas.

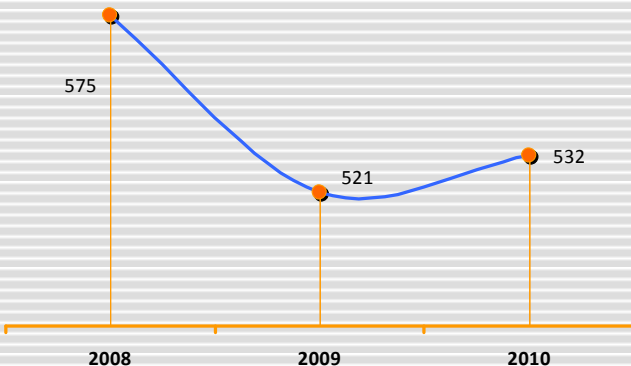
PMLP telpu nomas optimizācijai, lai taupītu finanšu līdzekļus, pārskata gadā veikta Liepājas nodaļas pārvietošana un aizņemtās platības samazināšana - no 2010.gada 3.jūnija līdz 4.jūnijam Liepājas nodaļa pārcelta uz jaunām telpām Liepājā, Graudu ielā 45.

Patvēruma meklētāju izmitināšanas centrs „Mucenieki” nodots apsaimniekošanai Iekšlietu ministrijas Nodrošinājuma valsts aģentūrai. Izdevumu samazinājums sakarā ar Patvēruma meklētāju izmitināšanas centra „Mucenieki” pārvaldītāja maiņu - 32 102 latī (to sastāda preces un pakalpojumi un pārdale budžeta apakšprogrammai 32.02.00 „Būvniecība un centralizētais iepirkums”).

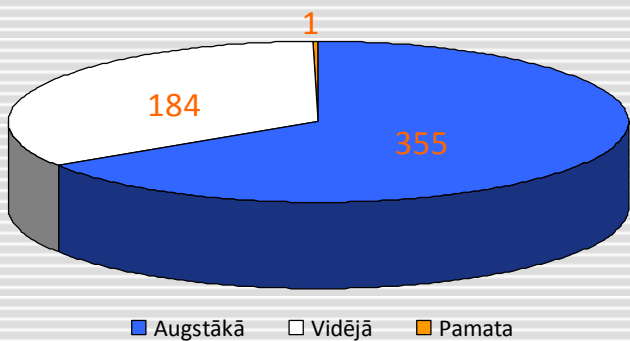
Samazināti izdevumi pārvaldes funkcijai Repatriācijas politikas izstrāde un īstenošana - repatrianta statusa piešķiršana un pabalstu izmaksa repatriantiem, pabalstu izmaksa Krievijas Federācijas militārpersonām un viņu ģimenes locekļiem (samazinājums 30 752 latī; pabalstiem – 15 170 latī, precēm un pakalpojumiem – 15 582 latī). No 2010.gada 1.jūlija pārtraukta izceļošanas pabalstu izmaksa Krievijas Federācijas militārajiem pensionāriem.

Izdevumu samazinājums (komunālo pakalpojumu izdevumi) un pārdale budžeta apakšprogrammai 32.02.00 „Būvniecība un centralizētais iepirkums” sakarā ar nekustamā īpašuma Jūrmalā, Piestātnes ielā 6/14 apsaimniekotāju maiņu (samazinājums 4 800 latī).

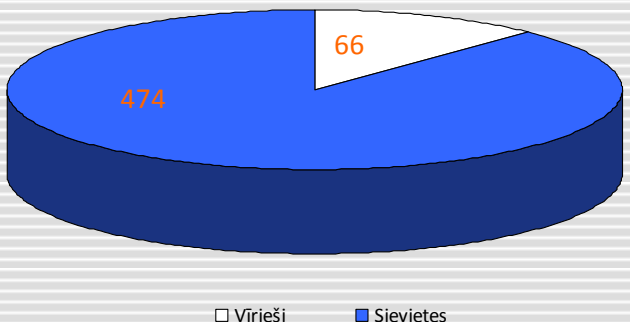
PMLP nodarbināto skaits

PMLP darbinieku un ierēdņu izglītība

PMLP personāla sadalījums pēc dzimuma

PERSONĀLS

Ar katru gadu pieaug prasības PMLP personāla kvalifikācijai, jo būtiski paplašinās Iekšlietu ministrijas iestāžu funkcijas migrācijas un patvēruma jomā, informācijas tehnoloģiju un elektronisko pakalpojumu jomā, kā arī attiecībā uz personu tiesiskā statusa noteikšanu.

PMLP līdz ar Naturalizācijas pārvaldes valsts pārvaldes uzdevumus pārņēms jauno uzdevumu izpildes nodrošināšanai tika nodotas 24 amata vietas.

Ar 2010.gada 1.jūniju Iekšlietu ministrijai nodota 1 amata vieta. Atbilstoši Iekšlietu ministrijas 2010.gada 8.aprīļa rīkojumam Nr.650 „Par grozījumiem Iekšlietu ministrijas 2010.gada 12.februāra rīkojumā Nr.294 „Par iekšējā audita sistēmu””, iekšējā audita veikšana padotības iestādēs ir Iekšlietu ministrijas kompetencē.

Darba tiesiskās attiecības pārtrauktas ar 26 darbiniekiem, bet darbā pieņemti 60 jauni darbinieki.

Vidējais PMLP nodarbināto skaits pārskata periodā bija 532 darbinieki. Uz 2010.gada 31.decembri PMLP nodarbināto skaits bija 540: 346 darbinieki un 194 vispārējā civildienesta ierēdņi.

No 540 PMLP strādājošajiem augstākā izglītība ir 355 strādājošajam, vidējā – 184, bet pamatzglītība – tikai 1.

PMLP personāla sastāvā lielāks ir sieviešu pārsvars: no kopējā strādājošo skaita 474 darbinieki ir sievietes un 66 darbinieki – vīrieši.

PASĀKUMI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI

Veidojoties par mūsdienīgu un atvērtu valsts pārvaldes iestādi, kurā iedzīvotājiem tiek nodrošināta augsta līmeņa apkalpošana, ļoti nozīmīga loma ir arī informācija apmaiņai starp Pārvaldi un sabiedrību. Šīs saiknes nodrošināšanai iedzīvotājiem informācija par aktualitātēm Pārvaldes darbībā visa gada garumā tiek nodrošināta gan ar plašsaziņas līdzekļu līdzdalību, gan arī nepastarpināti – ievietojot informāciju mājaslapā, atbildot uz elektroniski iesūtītajiem jautājumiem, piedaloties dažādos sabiedriskos forumos un diskusijās, kā arī rīkojot atvērto durvju dienas u.c.

Pārskata gadā gan nacionālajiem, gan reģionālajiem plašsaziņas līdzekļiem izsūtītas 193 preses relīzes par aktualitātēm PMLP darbā, kā arī katras nedēļas vārda dienu statistiku. Pārvaldes un plašsaziņas līdzekļu sadarbības rezultātā sagatavotas arī publikācijas laikrakstiem, žurnāliem, interneta portāliem. Pārvaldes priekšnieks, viņa vietnieki un vadošie speciālisti, popularizējot iestādes darbību, snieguši intervijas un komentārus gan televīzijā, gan radio. Sadarbojoties ar „Latvijas Radio 4”, pārskata periodā izveidots raidījumu cikls par repatriantiem un viņu dzīvi Latvijā.

Ņemot vērā 2010.gadā pieņemtos grozījumus Imigrācijas likumā un citos imigrāciju regulējošajos normatīvajos aktos, kas paver iespējas uzturēšanās atļaujas saņemt arī ārzemniekiem, kas ieguldījuši naudu nekustamo īpašumu iegādē vai investējuši Latvijas tautsaimniecībā, pārskata gadā būtiski pieaugusi mediju interese par imigrācijas procesu un termiņuzturēšanās atļauju izsniegšanu ārzemniekiem. Par šo jautājumu PMLP rīkota arī preses konference un migrācijas jomas eksperti piedalījušies dažādos diskusiju raidījumos televīzijā un radio.

Tā kā kopš 2010.gada 1.marta PMLP ir pārņēmusi Naturalizācijas pārvaldes funkcijas, tika organizēta arī informatīvā kampaņa medijos iedzīvotāju informēšanai par šīm izmaiņām.

Arvien nozīmīgāks instruments komunikācijā ar iedzīvotājiem kļūst internets un Pārvaldes uzturētā mājaslapa www.pmlp.gov.lv. Tā veidota kā ērts, visaptverošs informācijas avots par iestādes kompetencē esošajiem jautājumiem, turklāt informācija apmeklētājiem ir pieejama trīs valodās: latviešu, angļu un krievu valodā. Pārskata periodā Pārvaldes mājaslapa apmeklēta 623 844 reizes un tai bijis 360 913 unikālo apmeklētāju. Vidēji darbadienā mājaslapa tiek skatīta gandrīz 2000 reizi, bet atsevišķās dienās (pirms 2010.gada 1.jūlija, kad stājās spēkā jaunā imigrācijas kārtība) mājas lapa vienā dienā apmeklēta 3332 reizi. Analizējot lapas apmeklējumu pēc skatītā satura, redzams, ka iedzīvotāji visvairāk interesējas par Personvārdu datubāzi, kontaktu sadaļu, forumu, pasu izsniegšanu un uzturēšanās atļauju noformēšanu.

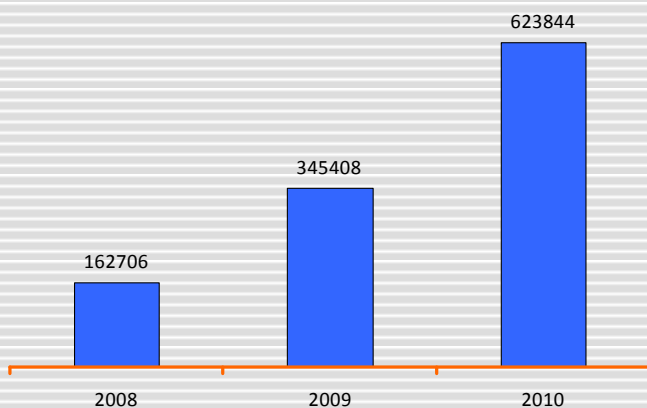
Pārskata gadā iedzīvotājiem tika nodrošināta arī iespēja atbildes uz specifiskiem jautājumiem saņemt, piedaloties PMLP mājaslapas forumā, rakstot uz informatīvo e-pasta adresi pmlp@pmlp.gov.lv, izmantojot tiešsaistes saziņas formu mājaslapā vai zvanot uz informatīvo tālruni 67588675, pa kuru speciāli apmācīti operatori sniedza atbildes uz interesējošiem jautājumiem.

Turpinot iepriekšējos gados aizsāktās tradīcijas, 2009.gadā tika rīkoti arī vairāki pasākumi sabiedrības uzmanības piesaistei un izpratnes veidošanai. Teritoriālajās nodaļās tika rīkotas Informatīvās dienas skolēniem par pasu noformēšanu un PMLP funkcijām, savukārt Rīgā, Liepājā un Daugavpilī regulāri katru mēnesi tika rīkotas informācijas dienas Latvijas pilsonības pretendentiem par naturalizācijas procesu un Pilsonības likumā noteiktajiem pārbaudījumiem. PMLP speciālisti piedalījās arī akcijā Ēnu diena.

SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

Lai nodrošinātu sabiedrības līdzdalību PMLP pārziņā esošo jomu politikas izstrādē, pārskata gadā Pārvalde turpināja sadarbību arī ar nevalstiskajām organizācijām, starp kurām ciešākā sadarbība izveidojusies ar biedrību „Patvērums „Drošā Māja””, Starptautiskā Migrācijas organizācijas Rīgas biroju u.c.

PMLP mājaslapas apmeklējumu skaits (2008-2010)

NĀKAMĀ GADA GALVENIE UZDEVUMI

PMLP 2011.gadam ir noteikusi šādas prioritātes:

- Veikt pasākumu kopumu (grozījumi tiesību aktos, informācijas sistēmu pilnveidošana, darbinieku apmācības u.c.), lai uzsāktu jauna personu apliecinoša dokumenta – elektroniskās identifikācijas kartes izsniegšanu;
- Veikt pasākumu kopumu (grozījumi tiesību aktos, informācijas sistēmu pilnveidošana, darbinieku apmācības u.c.), lai nodrošinātu uzturēšanās atļauju trešo valstu pilsoņiem izsniegšanu atsevišķa dokumenta - identifikācijas kartes formā (Padomes Regula 380/2008/EK). Dalībvalstīm jāuzsāk vienotas formas uzturēšanās atļauju izsniegšana līdz 2011.gada 20.maijam;
- Veikt pasākumu kopumu (grozījumi tiesību aktos, procedūru izstrāde, darbinieku apmācības u.c.), lai ieviestu 2009.gada 25.maija Padomes Direktīvas 2009/52/EK par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos prasības. Direktīva paredz ieviest tā dēvēto Eiropas Savienības Zilo karti augsti kvalificēta darbaspēka no trešajām valstīm migrācijas plūsmas vienotai organizēšanai un kontrolei. Dalībvalstīm prasības par Eiropas Savienības Zilās kartes ieviešanu jāizpilda līdz 2011.gada 19.jūnijam;
- Veikt pasākumu kopumu, lai ar 2011.gada 24.jūniju nodrošinātu Nacionālās vīzu informācijas sistēmas sasaisti ar Centrālo Vīzu informācijas sistēmu (Regula 767/2008/EK un Lēmums 2008/633/TI);
- Nodrošināt administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanu un naudas sodu samaksas kontroli administratīvo pārkāpumu lietās;
- Pilnveidot Vienotās Migrācijas informācijas sistēmas Patvēruma meklētāju apakšsistēmu, iekļaujot datus par patvēruma iesniegumiem un patvēruma procedūrā pieņemtajiem lēmumiem, kas patvēruma procedūrā iesaistīto institūciju amatpersonām ļaus iegūt informāciju par patvēruma lietā pieņemto lēmumu tiešsaistē;
- Pilnveidot Vienotās Migrācijas informācijas sistēmas Uzturēšanās atļauju apakšsistēmu, lai nodrošinātu uzturēšanās atļauju identifikācijas karšu formā izsniegšanu trešo valstu pilsoņiem;
- Veikt pasākumu kopumu, lai nodrošinātu Šengenas ieceļošanas liegumu datu automātisku nodošanu no Vienotās Migrācijas informācijas sistēmas ieceļošanas liegumu apakšsistēmas uz Šengenas informācijas sistēmu, kas nodrošinās datu kvalitāti un novērsīs kļūdu iespējamību;
- Izstrādāt un ieviest jaunu lelūgumu reģistru, lai nodrošinātu informācijas iekļaušanu reģistrā atbilstoši izmaiņām tiesību aktos un uzlabotu datu drošību un pakalpojumu pieejamību e-vidē;
- Nodrošināt Latvijas interešu pārstāvniecību un dalību Eiropas Patvēruma atbalsta biroja aktivitātēs (Regula 439/2010/ES). Eiropas Patvēruma atbalsta birojs darbību uzsāk 2011.gada 19.jūnijā;
- Veikt pasākumus, lai optimizētu naturalizācijas un pēc 1991.gada 21.augusta dzimušo nepilsoņu un bezvalstnieku bērnu atzīšanas par Latvijas pilsoņiem procedūru. Plānots izstrādāt izmaiņas tiesību aktos, paredzot, ka iesniegumu par bērna atzīšanu par Latvijas pilsoni varēs iesniegt dzimtsarakstu nodaļā, reģistrējot bērna dzimšanu un samazināt iesniedzamo dokumentu skaitu, optimizēt pilsonības pretendentu zināšanu pārbaudes, samazināt iesnieguma izskatīšanas laiku u.c.;
- Veikt pasākumus, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, pilnveidotu un vienkāršotu administratīvās procedūras. Pakalpojumu pieejamības uzlabošanai plānots pilnveidot esošos un ieviest jaunus elektroniskos pakalpojumus. Plānots izveidot e-pakalpojumu Vēstules pārsūtīšana personai, kā arī nodrošināt iespēju elektroniski saņemt informāciju par uzņemšanu Latvijas pilsonībā, tādējādi samazinot pasta izdevumus;
- Nodrošināt Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkta darbību un PMLP ekspertu dalību Eiropas Padomes Vīzu darba grupas sanāksmēs, VIS darba grupas sanāksmēs, kā arī Eiropas Padomes imigrācijas un patvēruma darba grupas un Eiropas Padomes patvēruma darba grupas sanāksmēs.

NĀKAMĀ GADA PLĀNOTIE PROJEKTI

2011.gadā paredzēts īstenot divus Eiropas Bēgļu fonda projektus:

- Projekts „PMLP darbinieku apmācība”;
- Projekts „Nepieciešamās uzņemšanas un palīdzības patvēruma meklētājiem pilnveidošana PMIC „Mucenieki””.

2011.gadā paredzēts īstenot divus Ārējo robežu fonda projektus:

- Projekts „Nacionālās VIS attīstība, nodrošinot tās atbilstību EK sniegtajai tehniskās dokumentācijas galīgajai versijai un nepieciešamo apmācību nodrošināšana sistēmas lietotājiem”;
- Projekts „Vīzu izsniegšanas labākās prakses rokasgrāmatas izstrāde”.

2011.gadā paredzēts īstenot trīs Eiropas Atgriešanās fonda projektus:

- Projekts „Atgriešanās jomā iesaistīto valsts iestāžu darbinieku valodu apmācība”;
- Projekts „Nelegālo imigrantu lietu digitālā arhīva izveidošana un attīstīšana”;
- Projekts „Sadarbības uzlabošana starp atgriešanās procesā iesaistītajām struktūrām, nodrošinot kvalitatīvu datu pieejamību”.

2011.gadā paredzēts uzsākt darbu pie ERAF projekta „Pasu sistēmas un Vienotās migrācijas informācijas sistēmas (VMIS) attīstība elektronisko identifikācijas karšu un elektronisko uzturēšanās atļauju karšu izsniegšanai”.

NĀKAMĀ GADA PLĀNOTIE PĒTĪJUMI (IZPĒTES DARBI UN ZIŅOJUMI)

2011.gadā tiek plānoti šādi izpētes darbi un ziņojumi:

1. Politikas ziņojums par migrācijas un patvēruma situāciju Latvijā 2011.gadā;
2. Statistikas ziņojums par migrācijas un starptautiskās aizsardzības jomu Latvijā 2009.gadā;
3. Izpētes darbs par vīzu politiku Latvijā;
4. Izpētes darbs „Latvijas praktiskā rīcība cīņai ar nelegālo migrāciju”;
5. Izpētes darbs „Migrācijas un patvēruma struktūra Latvijā”.